

**Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti
ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike
za rok 2015**

Marec 2016

Obsah

1. Úvod	3
2. Zoznam skratiek	4
3. Spolupráca OCKÚ OLAF s úradom OLAF, spolupráca s AFCOS v iných členských štátoch a vzájomná spolupráca sieťových partnerov	8
3.1 Spolupráca OCKÚ OLAF s OLAF-om	8
3.1.1 Poskytovanie súčinnosti úradu OLAF	8
3.1.2 Účasť v PS Rady EÚ a EK	9
3.2 Spolupráca s AFCOS-mi v iných členských štátoch.....	11
3.3 Vzájomná spolupráca sieťových partnerov	12
3.3.1 Činnosť Riadiaceho výboru.....	12
3.3.2 Činnosť pracovných skupín pod Riadiacim výborom	13
4. Činnosť OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ	17
4.1 OCKÚ OLAF	17
4.2 Ostatní sieťoví partneri.....	25
5. Príklady dobrej praxe sieťových partnerov	26
5.1 Príklady dobrej praxe v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ za OCKÚ OLAF.....	26
5.2 Prípady riešené Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru SR	29
5.3 Prípady riešené Finančnou správou SR	32
5.3.1 Medzinárodná spolupráca v oblasti boja proti daňovým a colným podvodom a nezákonnej prepravy tovaru.....	35
6. Školiace aktivity.....	38
6.1 OCKÚ OLAF	38
6.2 Ostatní sieťoví partneri.....	41
6.3 Aktivity zamerané na ochranu finančných záujmov EÚ – program Európskej komisie Hercule	43
7. Vydávanie informačných a propagačných materiálov	45
7.1 OCKÚ OLAF	45
7.1.1 Iné aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ v SR	45
7.2 Aktivity ostatných sieťových partnerov.....	46
8. Vydávanie tlačových správ	48
8.1 OCKÚ OLAF	48
8.2 Ostatní sieťoví partneri.....	48
9. Záver.....	51

1. Úvod

Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR za rok 2015 (ďalej len „Výročná správa“) je vypracovaná odborom Centrálny kontaktný útvar pre OLAF (ďalej len „OCKÚ OLAF“) v spolupráci s členmi Pracovnej skupiny pre komunikáciu (ďalej len „PSK“) zriadenej pod Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike. Výročná správa je vypracovaná v zmysle komunikačnej aktivity č. 8 Komunikačného plánu k ochrane finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike verzie 3.0 (ďalej len „Komunikačný plán“), platnej od 31. marca 2015. Cieľom Výročnej správy je informovanie verejnosti o aktivitách kompetentných orgánov SR v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike.

2. Zoznam skratiek

AFCOS	-	Koordináčny útvar pre boj proti podvodom (angl. Anti-fraud coordination service)
AP	-	Akčný plán k Národnej stratégii
ASFEÚ	-	Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy
CED	-	Centrálna databáza vylúčených subjektov
CIP EQUAL	-	Program iniciatívy spoločenstva EQUAL
CKO	-	Centrálny koordináčny orgán
CO	-	Certifikačný orgán
ČŠ	-	Členské štáty
DOD	-	Deň otvorených dverí
EFF	-	Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EK	-	Európska komisia
ENPI	-	Program cezhraničnej spolupráce ENPI (Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajina)
EFRH	-	Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EPFRV	-	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EFRR	-	Európsky fond regionálneho rozvoja
EPZF	-	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ESF	-	Európsky sociálny fond
EŠIF	-	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	-	Európska únia
FR SR	-	Finančné riaditeľstvo SR
FS SR	-	Finančná správa SR
GP SR	-	Generálna prokuratúra SR
IMS	-	Informačný systém pre elektronické oznamovanie nezrovnalostí
IRQ	-	Kvalifikácia nezrovnalosti (z angl. Irregularity qualification)
ITMS/ITMS2014+	-	IT monitorovací systém, je centrálny informačný systém, ktorý slúži na evidenciu, následné spracovávanie, export a monitoring dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu
JPD3	-	Jednotný programový dokument
KF	-	Kohézny fond
MDVRR SR	-	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MF SR	-	Ministerstvo financií SR
MPRV SR	-	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MPSVR SR	-	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MS SR	-	Ministerstvo spravodlivosti SR
MŠVVŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV SR	-	Ministerstvo vnútra SR
MVRR SR	-	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia SR
NAKA PPZ	-	Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru
NFP	-	Nenávratný finančný príspevok
NKÚ SR	-	Najvyšší kontrolný úrad SR
NZN	-	Národný zoznam nezrovnalostí
NŠFG	-	Národný štandard finančnej gramotnosti
OFZ EÚ	-	Ochrana finančných záujmov Európskej únie
OCKÚ OLAF	-	Odbor Centrálny kontaktný útvar pre OLAF
OLAF	-	Európsky úrad pre boj proti podvodom (Office Européen de Lutte Anti - Fraude (fr.), European Anti-fraud office (angl.))
OIP	-	Odbor informovania a publicity Úradu vlády SR
OP	-	Operačný program
OPIS	-	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OPD	-	Operačný program Doprava
OP ESPON	-	Program Európska sieť pre územný rozvoj a kohéziu
OP INTERREG IVC	-	Operačný program INTERREG IVC v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca
OP JVE	-	Operačný program Juhovýchodná Európa
OP KaHR	-	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP SE	-	Operačný program Stredná Európa
OP TP	-	Operačný program Technická pomoc
OP URBACT II	-	Operačný program v rámci cieľa Európskej územnej spolupráce, program mestského rozvoja
OP V	-	Operačný program Vzdelávanie
OP VaV	-	Operačný program Výskum a vývoj
OPZaSI	-	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

OPŽP	-	Operačný program Životné prostredie
PO	-	Programové obdobie
PJ	-	Platobná jednotka
PPA	-	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	-	Program rozvoja vidieka
PS	-	Pracovná skupina
PSK	-	Pracovná skupina pre komunikáciu
PS325 ZFEÚ	-	Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
PSKKČ	-	Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti
PSpN	-	Pracovná skupina pre nezrovnalosti
PS pre CED	-	Pracovná skupina pre Centrálnu databázu vylúčených subjektov
PS v oblasti VO	-	Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania
PZ SR	-	Policačný zbor SR
RILO ECE	-	Regional Intelligence Liaison Office for Eastern and Central Europe
RO	-	Riadiaci orgán
ROP	-	Regionálny operačný program
RV	-	Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike
SAK	-	Sekcia auditu a kontroly MF SR
SFK BA	-	Správa finančnej kontroly Bratislava
SFK ZV	-	Správa finančnej kontroly Zvolen
SIEA	-	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SKPK	-	Sekcia kontroly a prevencie korupcie ÚV SR
SOI	-	Slovenská obchodná inšpekcia
SOP ĽZ	-	Sektorový operačný program Ľudské zdroje
SOP PaRV	-	Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SOP PaS	-	Sektorový operačný program Priemysel a služby
SORO	-	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SoZN	-	Správa o zistenej nezrovnalosti
SR	-	Slovenská republika
ŠR	-	Štátny rozpočet
ŠF	-	Štrukturálne fondy EÚ
ÚPSVR SR	-	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR
ÚPSVR	-	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

- ÚVA** - Úrad vládneho auditu
- ÚV SR** - Úrad vlády SR
- ÚVO** - Úrad pre verejné obstarávanie
- VO** - Verejné obstarávanie
- ŽoNFP** - Žiadosť o NFP

3. Spolupráca OCKÚ OLAF s úradom OLAF, spolupráca s AFCOS v iných členských štátoch a vzájomná spolupráca sieťových partnerov

3.1 Spolupráca OCKÚ OLAF s OLAF-om

Cieľom Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) je chrániť finančné záujmy EÚ, bojovať proti podvodom, korupcii a všetkým ďalším nezákonným aktivitám, vrátane zneužitia úradnej moci v rámci európskych inštitúcií, prostredníctvom výkonu interných a externých administratívnych vyšetrovaní.

Úrad OLAF pravidelne a úzko spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov na účel koordinácie ich činností v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v ČŠ. OLAF pomáha členským štátom pri ich aktivitách v boji proti podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ poskytovaním potrebnej pomoci

a technického know-how. Prispieva k vypracovávaniu politiky Európskej únie pre boj proti podvodom a podniká nevyhnutné kroky na posilnenie príslušných právnych predpisov.

Spolupráca medzi OCKÚ OLAF a úradom OLAF je upravená na základe **Dohody o spolupráci medzi Sekciou kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR, ktorej odbor vykonáva funkciu Centrálného kontaktného útvaru (AFCOS) na ochranu finančných záujmov Európskeho spoločenstva a Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)**, ktorá bola uzatvorená dňa 6. novembra 2007.

V oblasti OFZ EÚ pôsobí OCKÚ OLAF SKPK ÚV SR ako kontaktné pracovisko pre OLAF a plní funkciu koordinačného útvaru boja proti podvodom.

Úlohou OCKÚ OLAF je koordinovať legislatívne, administratívne a operatívne činnosti s cieľom zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ a za týmto účelom úzko spolupracovať s orgánmi a inštitúciami SR zapojenými do systému tejto ochrany – siete AFCOS. Svoju činnosť OCKÚ OLAF vykonáva v spolupráci s orgánmi a inštitúciami SR zodpovednými za riadenie, implementáciu, kontrolu a audit výdavkov rozpočtu EÚ, a na druhej strane za výber, kontrolu a audit finančných prostriedkov, ktoré predstavujú zdroj príjmov rozpočtu EÚ ako i s orgánmi a inštitúciami zodpovednými za konania o spätnom vymáhaní, ukladaní sankcií a postihovaní pôvodcov nezákonných činností súvisiacich s poškodzovaním finančných záujmov EÚ.

3.1.1 Poskytovanie súčinnosti úradu OLAF

Jednou z hlavných úloh OCKÚ OLAF je poskytovanie podpory úradu OLAF pri získavaní informácií a dokumentácie na základe jeho vyžiadania od dotknutých subjektov na národnej úrovni a poskytovanie súčinnosti úradu OLAF pri administratívnom vyšetrovaní vedenom jeho inšpektormi v Slovenskej republike. Taktiež poskytuje úradu OLAF informácie o výsledku kontrol, vyšetrovaní a ďalších konaní súvisiacich so zisťovaním a postihom protiprávnych konaní v prípadoch, v ktorých sú alebo by mohli byť poškodené finančné záujmy Európskej únie.

V sledovanom období sa zamestnanci OCKÚ OLAF zúčastnili v 4 prípadoch na administratívnom vyšetrovaní OLAF vedenom na území SR, ktoré sa týkalo projektov financovaných z OP ŽP, OP Z, KaHR a PRV 2007-2013. V 12 prípadoch OCKÚ OLAF na základe dožiadania úradu OLAF poskytoval dokumentáciu, resp. informácie v súvislosti s vyšetrovaniami v rámci OP ŽP, OPD, PRV 2007-2013, OPV, PHARE, ROP, OP ZaSI, SOP PRV 2004-2006, KaHR a v 4 prípadoch bola informácia o možnej nezrovnalosti postúpená zo strany OLAF orgánom SR na riešenie. Tieto informácie o možnej nezrovnalosti sa týkali projektov ISPA, PRV a KaHR. V tomto období bolo ukončených 7 prípadov

administratívneho vyšetovania úradu OLAF, z toho 3 s odporúčaniami (OPV, OP ŽP, PRV). Bez odporúčaní sa skončili 4 prípady (KF, KaHR, OP ZaSI).

3.1.2 Účasť v PS Rady EÚ a EK

V sledovanom období **OČKÚ OLAF zastupoval SR** na zasadnutiach v rámci **Pracovnej skupiny Rady EÚ** pre boj proti podvodom a pracovných skupín v rámci **Poradného výboru OLAF na koordináciu boja proti podvodom – COCOLAF**. V rámci COCOLAF zamestnanci OČKÚ OLAF aktívne participovali na zasadnutí Pracovnej skupiny pre prevenciu podvodov, Pracovnej skupiny AFCOS a Pracovnej skupiny pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí, ako aj v rámci zasadnutia a školiaceho seminára siete komunikátorov Európskeho úradu pre boj proti podvodom – OAFCN.

V roku 2015 boli vytvorené pod Pracovnou skupinou pre prevenciu podvodov 2 expertné pracovné skupiny, z ktorých jedna sa venovala spracovaniu metodiky pre oblasť konfliktu záujmov v prostredí poľnohospodárskych fondov a druhá sa venovala príprave a analýze rizík v oblasti národných stratégií členských štátov pre boj proti podvodom.

Dňa 28. apríla 2015 sa zástupcovia OČKÚ OLAF zúčastnili zasadnutia Pracovnej skupiny: „Nahlasovanie a analýza podvodných a iných nezrovnalostí“ v rámci ktorej prerokovali príspevok SR do Výročnej správy EK – Boj proti podvodom a aktuálnu situáciu v oblasti pravidiel nahlasovania nezrovnalostí za rok 2014.

Dňa 19. mája 2015 sa zástupcovia OČKÚ OLAF zúčastnili na plenárnom zasadnutí COCOLAF, v rámci ktorého boli informovaní o pokroku úradu OLAF v príprave právnych predpisov týkajúcich sa zriadenia Európskeho úradu verejného prokurátora (EPPO), ako aj ďalších iniciatív v oblasti boja proti podvodom. Taktiež informovali zástupcovia úradu OLAF o praktických a právnych problémoch v súvislosti s kontrolami na mieste a forenznými operáciami úradu OLAF v členských štátoch. Na stretnutí bola podaná informácia o celkovej koncepcii Správy PIF za rok 2014, najmä o jej prvej časti: „Opatrenia EK v oblasti boja proti podvodom“. Členské štáty informovali o 96 opatreniach v súvislosti s bojom proti podvodom (5 opatrení bolo hlásených 12-timi štátmi vrátane SR). Počet nezrovnalostí sa zvýšil o 2 % a ich suma o 68 %. Účastníci zasadnutia sa venovali aj odpovediam k dotazníku o implementácii článku 325 ZFEÚ v členských štátoch za rok 2014 a opatreniam členských štátov k odporúčaniam EK. V rámci odporúčania č. 3 informovala o tom, že v roku 2014 prijali Bulharsko, Grécko a **Slovensko Národné protipodvodové stratégie v súvislosti s Kohéznou politikou**, zatiaľ čo Rumunsko a Slovinsko začalo prípravu takýchto stratégií.

Zástupcovia úradu OLAF stručne informovali o činnosti pracovných skupín: PS Prevencia podvodov uskutočnila v roku 2015 dva workshopy – pre EŠIF – Národná stratégia pre boj proti podvodom v praxi – prípravná fáza. V oblasti poľnohospodárskych fondov pracovala PS na adaptácii príručky o konflikte záujmov na poľnohospodársky sektor. PS pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí sa venovala na svojom zasadnutí v decembri 2015 používaniu novej verzie IMS ako aj zlepšovaniu kvality PIF Správy. Zástupca úradu OLAF taktiež informoval o pracovnom programe pre Hercule III (pre PO 2014-2020) na rok 2015 a dosiahnuté výsledky Hercule II (pre PO 2007-2013.)

V dňoch 13. – 16. decembra 2015 sa zamestnanci OČKÚ OLAF zúčastnili na školení a prezentovaní návrhu nového systému IMS5 slúžiaceho na report zistených nezrovnalostí na národnej úrovni na OLAF EK v Berlíne, Nemecko. AFCOS skupina sa venovala špecifickým témam spolupráce AFCOS a úradu OLAF.

V rámci druhého stretnutia Pracovnej skupiny COCOLAF „Skupina AFCOS“, ktorá sa konala dňa 15. októbra 2015, bol Úrad vlády SR požiadaný úradom OLAF o prezentovanie dobrej praxe Slovenskej republiky v súvislosti so zriadením siete AFCOS. Slovenská republika spolu s Dánskom a Lotyšskom prezentovali svoje expertné skúsenosti k štruktúre, postaveniu a kompetenciám siete AFCOS.

V roku 2015 sa zástupcovia SKPK (OCKÚ OLAF) zúčastnili 4 zasadnutí **Pracovnej skupiny Rady EÚ pre boj proti podvodom (Working Party on Combating Fraud)**, ktorá zodpovedá za záležitosti týkajúce sa boja proti podvodom a ostatným protiprávnym činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy EÚ. Členské štáty sa na zasadnutí zaoberali otázkami týkajúcimi sa nových právnych a iných predpisov o boji proti podvodom, aktivít a riadenia úradu OLAF a činnosti Dozorného výboru OLAF, ako aj správami o ochrane finančných záujmov Únie.

V roku 2015 sa SKPK a jej odbor Centrálny kontaktný útvar pre OLAF pripravovali na *Predsedníctvo Slovenskej republiky v Rade EÚ* (ďalej len „predsedníctvo“), v rámci ktorého zástupcovia SKPK OCKÚ OLAF budú v 2. polroku 2016 predsedať Pracovnej skupine Rady EÚ pre boj proti podvodom. Pracovníci sekcie sa v súvislosti s prípravou na predsedníctvo zúčastňovali na pracovných rokovaníach v Európskej komisii a Rade EÚ v Bruseli, rokovaní TRIA (Holandsko, Slovensko, Malta), zasadnutí výborov Európskeho parlamentu a takisto sa zúčastňovali školiacich aktivít v rámci viacerých modulov, a to podľa zaradenia pracovníkov OCKÚ OLAF.

V rámci činnosti siete komunikátorov OAFCN sa zamestnankyňa OCKÚ OLAF zúčastnila na 25. zasadnutí tejto siete dňa 20. marca 2015, ako aj na 13. školiacom seminári v dňoch 2. - 5. decembra 2015, ktorý bol zameraný na použitie tradičných komunikačných prostriedkov ako tlač, televízia a rádio, ako aj využívanie nových médií na zabezpečenie informovania európskych občanov o boji proti podvodom a o práci úradov kompetentných pre výkon činností v tejto oblasti.

3.2 Spolupráca s AFCOS-mi v iných členských štátoch

Dňa 26. februára 2015 navštívili SKPK ÚV SR zástupcovia českého AFCOS za účelom vzájomnej výmeny informácií v rámci plnenia úloh v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Českej a Slovenskej republike ako členských štátoch EÚ.

Zástupcovia Úradu vlády SR, SKPK a OCKU OLAF sa, na pozvanie úradu OLAF, v dňoch 17. - 19. júna 2015 zúčastnili „Seminára AFCOS 2015“, ktorý sa konal v srbskom Belehrade. Seminár bol zameraný na výmenu skúseností medzi členskými štátmi EÚ (Slovensko, Malta, Poľsko, Dánsko a Holandsko) a kandidátskymi krajinami (Albánsko, Macedónsko, Srbsko, Turecko a Čierna Hora), či potenciálnymi kandidátskymi krajinami (Bosna a Hercegovina, Kosovo) v boji proti podvodom pri čerpaní európskych finančných prostriedkov. Zástupcovia SKPK prezentovali skúsenosti pri tvorbe Národnej stratégie. Slovenská republika bola jednou z prvých krajín a je jednou z mála krajín EÚ, ktorá má vypracovanú Národnú stratégiu. Prezentácia slovenskej národnej stratégie sa stretla s pozitívnym ohlasom, či už zo strany členských štátov, kandidátskych krajín ako aj predstaviteľov úradu OLAF. Partnerov zaujal nastavený systém spolupráce v rámci slovenského AFCOS a tiež spolupráca Úradu vlády SR so zástupcami MŠVVŠ SR na príprave aktualizovaného Národného štandardu finančnej gramotnosti (NŠFG) a pri zapracovávaní problematiky ochrany finančných záujmov EÚ a prevencie korupcie do učebných osnov pre žiakov základných a stredných škôl.

Dňa 21. - 23. septembra 2015 sa zástupcovia SKPK ÚV SR zúčastnili na seminári kontaktných bodov siete AFCOS v Českej republike, v Luhačovicích, kde prezentovali skúsenosti Slovenskej republiky so zriadením AFCOS, plnením jeho úloh a povinností, najmä v oblasti nahlasovania nezrovnalostí.

V dňoch od 2. - 7. novembra 2015 prijala SKPK v rámci študijnej návštevy v Slovenskej republike zástupcov riaditeľstva AFCOS v Bulharsku. Cieľom študijnej návštevy bulharského AFCOS na Slovensku bola vzájomná výmena dobrých skúseností pri plnení úloh v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie v oboch členských štátoch EÚ a oboznámenie sa s osvedčenými postupmi a skúsenosťami v oblastiach týkajúcich sa prevencie, zisťovania, nahlasovania, spravovania a vyšetrovania podvodov a nezrovnalostí pri realizácii projektov financovaných z prostriedkov Európskej únie. Bulharskí partneri ocenili doterajšiu prácu slovenského AFCOS - OCKÚ OLAF ako hlavného koordinátora ochrany finančných záujmov Európskej únie a vyzdvihli najmä dobre fungujúci systém koordinácie ochrany finančných záujmov EÚ na Slovensku, zastrešený Riadiacim výborom, ktorého členmi sú všetci relevantní partneri podieľajúci sa na ochrane finančných záujmov EÚ na Slovensku.

3.3 Vzájomná spolupráca sieťových partnerov

3.3.1 Činnosť Riadiaceho výboru

Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike je koordinačný a iniciatívny orgán zriadený vedúcim Úradu vlády SR na základe uznesenia vlády SR č. 547 z 27. júna 2007 k návrhu Národnej stratégie ochrany finančných záujmov Európskeho spoločenstva v Slovenskej republike. Tento výbor v spolupráci s OCKÚ OLAF a partnermi siete AFCOS zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z vykonávania Národnej stratégie a koordináciu spolupráce sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR. Členovia Riadiaceho výboru sú menovaní partnermi siete AFCOS.

V sledovanom období zasadal Riadiaci výbor dvakrát, a to dňa 3. marca a 1. októbra 2015. Predmetom jeho zasadnutí bolo najmä schvaľovanie dokumentov vyplývajúcich z Akčného plánu k Národnej stratégii v aktuálnom znení, ktoré sú vypracovávané OCKÚ OLAF v spolupráci s členmi RV, resp. členmi PS zriadených pod RV. Okrem riadneho zasadnutia boli v priebehu sledovaného obdobia predmetom schvaľovania aj formou „per rollam“ nasledovné materiály:

- ✓ Odpočet Akčného plánu k Národnej stratégii za 2. polrok 2014 k 31. decembru 2014,
- ✓ Odpočet Akčného plánu k Národnej stratégii za 1. polrok 2015 k 30. júnu 2015,
- ✓ Dodatok č. 7 k Štatútu Riadiaceho výboru, ktorým bol Riadiaci výbor doplnený o ďalšieho člena z Protimonopolného úradu SR,
- ✓ Aktualizácia Manuálu k Centrálnej databáze vylúčených subjektov,
- ✓ Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2014,
- ✓ Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v SR za rok 2014,
- ✓ Odpovede k dotazníku o implementácii čl. 325 ZFEÚ v členských štátoch za rok 2014,
- ✓ Odpovede k odporúčaniam v Správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Ochrana finančných záujmov EÚ – Boj proti podvodom – výročná správa za rok 2013 za SR,
- ✓ Plán vzdelávania na rok 2016 – Ochrana finančných záujmov EÚ.

3.3.2 Činnosť pracovných skupín pod Riadiacim výborom

Riadiaci výbor zriaďuje podľa potreby stále a dočasné pracovné skupiny, ktorých činnosť sa sústreďuje na riešenie konkrétnych úloh týkajúcich sa ochrany finančných záujmov EÚ. Členmi zriadených pracovných skupín sú menovaní zástupcovia sieťových partnerov AFCOS. V prípade potreby sú prizývaní odborníci na konkrétnu riešenú oblasť. V zmysle Štatútu Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike je zriadených **6 pracovných skupín**, ktoré sa riadia pri svojej činnosti rokovacími poriadkami.

Pod Riadiacim výborom pracujú nasledovné pracovné skupiny:

1. Pracovná skupina pre nezrovnalosti,
2. Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
3. Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti,
4. Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania,
5. Pracovná skupina pre centrálnu databázu vylúčených subjektov,
6. Pracovná skupina pre komunikáciu.

Činnosť PS v hodnotenom období:

Pracovná skupina pre nezrovnalosti zasadala v roku 2015 jedenkrát. Na zasadnutí PSpN dňa 4. júna 2015 bola schválená **Ročná správa o nezrovnalostiach (RSoN)** za rok 2014. Materiál bol prítomnými členmi PSpN schválený jednohlasne. Následne bol zaslaný členom Riadiaceho výboru na pripomienkovanie, resp. schvaľovanie s termínom pripomienkovania/schválenia do 12. júna 2015.

Členovia Riadiaceho výboru schválili RSoN za rok 2014 formou „per rollam“ jednohlasne. Vláda ho vzala na vedomie 1. júla 2015.

Zo zasadnutia PSpN vyplynulo niekoľko záverov, najmä, že by sa mali organizovať školenia zamerané na evidenciu nezrovnalostí a zmeny v systéme ITMS.

Ďalším záverom bolo, že by sa malo zorganizovať stretnutie medzi riadiacimi orgánmi a NAKA k problematike trestných konaní začatých na základe oznámení od tretej osoby. Táto potreba stretnutia a vzájomnej komunikácie medzi NAKA a RO vyplynula nielen zo zasadnutia tejto PS, ale aj zo záverov zasadnutia PS k CED, ktorá zasadala v septembri 2015, kde niektorí členovia RO vyslovili názor, že je potrebné zlepšiť komunikáciu medzi NAKA a riadiacimi orgánmi.

Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní EÚ zasadala v roku 2015 trikrát. Predmetom zasadnutia dňa 3. februára 2015 bolo schválenie odpovedí za SR k dotazníku o implementácii článku 325 ZFEÚ za rok 2014 a schválenie odpovedí za SR k odporúčaniam Komisie v *Správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade Ochrana finančných záujmov Európskej únie – Boj proti podvodom – Výročná správa za rok 2013*: http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/reports/communities-reports/index_en.htm. Pracovná skupina schválila uvedené dokumenty s pripomienkami, ktoré boli zapracované, a takto upravený materiál bol 11. februára 2015 zaslaný Riadiacemu výboru. Riadiaci výbor schválil formou „per rollam“ materiály s jednou formálnou pripomienkou. Odpovede k odporúčaniam boli zaslané úradu OLAF 13. februára 2015 a Dotazník bol prostredníctvom webovej aplikácie odoslaný 23. februára 2015.

Dňa 29. apríla 2015 sa uskutočnilo zasadnutie tejto PS v súvislosti s úlohou č. 1 Akčného plánu: „Pripraviť analýzu relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov a systémov riadenia a kontroly so zreteľom na ich odolnosť voči podvodom a korupcii a dodržiavanie zásady riadneho finančného hospodárenia“ (ďalej len „analýza“). OCKÚ OLAF elektronicky zaslal 3. júna 2015 členom PS po predchádzajúcom pripomienkovaní stručnú metodiku na prípravu analýzy. OCKÚ OLAF požiadal relevantných členov PS o splnenie čiastkovej úlohy vyplývajúcej z predmetnej metodiky, teda aby zaslali návrhy opisu situácií, s ktorými sa členovia PS rámci vybraných oblastí stretávajú v praxi a/alebo ktoré vnímajú ako rizikové z pohľadu OFZ EÚ v SR. Na zasadnutí PS dňa 8. septembra 2015 na Úrade vlády SR, boli členovia PS požiadaní o konkretizáciu zistení, ktoré sa opakujú zo strany členov pracovnej skupiny, ktoré tieto zistenia uviedli. Členovia PS boli na uvedenom zasadnutí požiadaní o predloženie konkretizácie v termíne do 23. septembra 2015 a o predloženie návrhu na zmenu dotknutých právnych predpisov, ako aj odôvodnenie potreby navrhovanej zmeny v termíne do 30. septembra 2015.

Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti

Činnosť PS sa vykonáva zvyčajne prvýkrát v decembri a druhýkrát v januári pri zostavovaní plánov vládnych auditov a kontrol. Na zasadnutí dňa 1. decembra 2014 bol k dispozícii návrh plánu za sekciu auditu a kontroly MF SR a ÚV SR. Predložené návrhy plánov MF SR a ÚV SR nebolo možné ešte v decembri 2014 v plnej miere skoordinať, keďže MF SR ako orgán auditu je v oblasti plánovania auditov medzinárodných zdrojov závislý od deklarácie výdavkov na EK zo strany certifikačného orgánu (vždy k 31. decembru daného roka). Zasadnutie relevantných členov PS sa uskutočnilo 28. januára 2015 kde bol predstavený podrobnejší plán auditov/kontrol medzinárodných zdrojov na rok 2015. V oblasti vlastných zdrojov boli všetky kolízie vysporiadané nebol evidovaný žiadny problém. Na zasadnutí však nebol k dispozícii plán NKÚ SR na rok 2015, preto sa partneri dohodli, že v prípade zistenia kolízií v priebehu roka 2015 je potrebná zvýšená komunikácia medzi partnermi, aby bol kontrolovaný subjekt, resp. auditovaná osoba, čo najmenej zaťažený duplicitnými požiadavkami z kontroly, resp. auditu. Na základe čiastkových informácií poskytnutých NKÚ SR bol v rámci fondov EÚ identifikovaný potenciálny problém kolízie MF SR a NKÚ SR pri projektoch financovaných z OP IS. O prípadných kolíziách má byť

každý z kontrolovaných subjektov/auditovaných osôb vopred informovaný. MF SR zároveň informovalo, že v druhom polroku 2015 bude vykonávať najmä audity súvisiace s uzatváraním programového obdobia 2007–2013, okrem koordinácie auditov pripravenosti (dezignačných kritérií) na programové obdobie 2014–2020. Termín na preukázanie stavu odstránenia/vysporiadania nedostatkov a nezrovnalostí z akýchkoľvek kontrol a auditov súvisiacich s projektmi z programového obdobia 2007–2013 bol stanovený pre jednotlivé riadiace orgány do konca apríla 2015. V nadväznosti na uvedené podklady MF SR (orgán auditu) vyberie vzorku na audit. O priebehu týchto činností bola predložená informácia na zasadnutí riadiaceho výboru dňa 1. októbra 2015. Na uvedenom zasadnutí boli partneri siete AFCOS informovaní aj o tom, že orgán auditu rozviazal dohody o spolupráci s vybratými ministerstvami, ktoré boli spolupracujúcimi subjektmi orgánu auditu pri vybraných operačných programoch. Úlohy orgánu auditu spojené s výkonom vládnych auditov zabezpečovalo Ministerstvo financií SR v spolupráci so správami finančnej kontroly a externými právnickými osobami, s ktorými malo MF SR uzatvorené zmluvy/dohody. Uvedeným opatrením sa čiastočne zjednodušila koordinácia kontrolnej činnosti nad verejnými prostriedkami zdrojov EÚ. V rámci koordinácie je dohodnutá a zabezpečená komunikácia a koordinácia jednotlivých kontrolných a auditorských skupín v prípade, že by sa vyskytla duplicita na jednom kontrolovanom/auditovanom subjekte.

Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania zasadala dňa 20. mája 2015. Na tomto stretnutí bolo prediskutovaných deväť oblastí týkajúcich sa verejného obstarávania. Jednou z hlavných diskutovaných oblastí VO bolo VO prostredníctvom elektronického trhoviska a identifikovaní obstarávateľa či práce na trhu. Členovia PS sa zhodli na vypracovaní materiálu, ktorý by umožnil spriehtadiť obstarávanie prostredníctvom elektronického trhoviska. V spolupráci s členmi PS bol vypracovaný dokument *Test bežnej dostupnosti*, ktorý je zverejnený na webovom sídle ÚVO. Člen PS v oblasti VO z ÚVO doplnil informáciu k odpočtu AP týkajúcu sa vypracovania etického kódexu, čo bolo úlohou tejto PS. Pracovná verzia bola následne distribuovaná všetkým členom PS na pripomienkovanie. Konečné znenie etického kódexu bolo distribuované po zapracovaní pripomienok na stretnutí PS dňa 17. decembra 2015, kde bol **Etický kódex pre uchádzača/záujemcu** vo VO schválený.

Pracovná skupina pre centrálnu databázu vylúčených subjektov zasadala v roku 2015 jedenkrát. Zasadnutie PS k CED sa uskutočnilo 11. septembra 2015 a členovia PS na ňom schválili aktualizovaný manuál k CED. V priebehu decembra 2014 a januára 2015 sa uskutočňovalo nahlasovanie oprávnených používateľov CED zo strany RO a niektorých SORO a uvedeným oprávneným používateľom boli následne zriadené prístupy do CED. Dňa 19. marca 2015 sa uskutočnilo ďalšie školenie na tému využitia databázy CED v podmienkach SR v rámci seminára OCKÚ OLAF pod názvom: „Ochrana finančných záujmov EÚ v podmienkach SR, CED“ (pozn. prvé školenie tohto typu sa uskutočnilo 16. decembra 2014).

Pracovná skupina pre komunikáciu v sledovanom období zasadala jedenkrát, dňa 17. marca 2015. PSK v rámci svojej činnosti plní úlohy vyplývajúce z Komunikačného plánu ako aj z Akčného plánu v platnom znení. Na uvedenom zasadnutí PS bol schválený návrh aktualizácie Komunikačného plánu k ochrane finančných záujmov EÚ v SR, verzia 3.0 vrátane prílohy č. 1 (prehľad plánovaných komunikačných aktivít v PO 2014-2020) v zmysle úlohy č. 5 časti Prevencia aktualizácie Národnej stratégie) s termínom pre vypracovanie PSK do 31. marca 2015 a *Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v SR za rok 2014 (Výročná správa)*, ktoré vypracoval OCKÚ OLAF v spolupráci s členmi PSK. Následne tieto materiály schvaľovali členovia RV formou „per rollam“. Komunikačný plán je účinný od 31. marca 2015. Na zasadnutí bol schvaľovaný aj odpočet plnenia Komunikačného plánu za 2. polrok 2014 vypracovaný v spolupráci s členmi PSK (pozn. Plnenie komunikačných aktivít v rámci

aktualizovaného Komunikačného plánu bude vyhodnotené k 28. februáru 2016). Výročná správa bola následne zverejnená na webovom sídle OCKÚ OLAF: <http://www.vlada.gov.sk/vyrocna-sprava-o-aktivitach-sietovych-partnerov-v-oblasti-ochrany-financnych-zaujmov/> a na webových sídlach partnerov siete AFCOS prostredníctvom členov PSK. S členmi PSK priebežne prebiehala komunikácia o aktualizácii webových sídiel v časti venujúcej sa problematike OFZ EÚ (napr. zámena loga OCKÚ OLAF, zverejňovanie Správy EK EP a Rade o ochrane finančných záujmov EÚ – Boj proti podvodom - Výročná správa za rok 2014, Výročnej správy OLAF za rok 2014, zverejňovanie letákov o činnosti OCKÚ OLAF a úradu OLAF, zverejňovanie textu k nahlasovaniu podozrení zo zneužitia prostriedkov EÚ a jeho aktualizácie a pod.). Priebežne boli vydávané tlačové správy na webovom sídle OCKÚ OLAF, prípadne sieťových partnerov, týkajúce sa OFZ EÚ (viď časť 8.1 tejto Výročnej správy). Priebežne sa aktualizuje webové sídlo OCKÚ OLAF ako koordinátora boja proti podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike.

Členovia PSK zverejňovali na svojich webových stránkach aj informáciu o vydaní Výročnej správy úradu OLAF za rok 2014 ako aj Správu EK Európskemu parlamentu a Rade o ochrane finančných záujmov Európskej únie – Boj proti podvodom – Výročná správa za rok 2014.

4. Činnosť OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ

4.1 OCKÚ OLAF

Vypracovanie aktualizácie Národnej stratégie ochrany finančných záujmov EÚ

Vláda Slovenskej republiky schválila na svojom rokovaní dňa 7. januára 2015 aktualizovanú Národnú stratégiu ochrany finančných záujmov EÚ v SR (ďalej len „Národná stratégia“) vypracovanú v nadväznosti na programové obdobie 2014–2020. Národná stratégia bola vypracovaná so zreteľom na vývoj potreby zlepšiť ochranu finančných prostriedkov poskytovaných z rozpočtu EÚ v období rokov 2014-2020

a nahrádza Národnú stratégiu ochrany finančných záujmov ES v SR, ktorá bola schválená uznesením vlády č. 547 z 27. júna 2007 vrátane jej neskorších aktualizácií.

Do obsahu Národnej stratégie sa premieta podrobný opis jednotlivých častí **proti podvodnému cyklu**: prevencia – predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie, vyšetrovanie, sťažovanie a vymáhanie neoprávnených vyplatených finančných prostriedkov a sankcie.

Súčasťou Národnej stratégie je aj Akčný plán k Národnej stratégii, ktorého plnenie je vyhodnocované v polročných intervaloch a schvaľované členmi RV.

Kontrolná činnosť OCKÚ OLAF

V oblasti kontroly v roku 2015 bola kontrolná činnosť vykonávaná podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“) v zmysle „Zamerania kontrolnej činnosti úradu vlády na rok 2015“, schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 19 zo dňa 7. januára 2015 (ďalej len „zameranie“). V roku 2015 vykonali zamestnanci OCKU OLAF 7 kontrol v kontrolovaných subjektoch.

Pri šiestich kontrolách vykonaných podľa zákona č. 10/1996 Z. z. bol vypracovaný protokol o výsledku kontroly, nakoľko v kontrolovaných subjektoch bolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. interných predpisov a pri 1 kontrole bol vypracovaný záznam o kontrole, nakoľko porušenie nebolo zistené. Päť kontrol bolo vykonaných na základe podnetu doručeného OCKÚ OLAF písomne, resp. prostredníctvom emailovej adresy pre nahlasovanie podozrení zo zneužitia prostriedkov EÚ nezrovnalosti@vlada.gov.sk, 1 kontrola bola vykonaná na základe medializovaného podnetu a jedna kontrola ako kontrola plnenia opatrení v rámci kontroly vykonanej v roku 2014.

Išlo o nasledovné kontroly:

1. Kontrola postupu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako Riadiaceho orgánu pre Regionálny operačný program pri odstúpení od Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na spolufinancovanie projektu, predloženého v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z ROP č. ROP-5.1-2012/01 zo dňa 21. decembra 2012, opatrenie č. 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov a pri odstúpení od Zmluvy o poskytnutí NFP na spolufinancovanie projektu predloženého v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z ROP č. ROP-5.1-2013/01 zo dňa 31. marca 2013, opatrenie č. 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť

regiónov - obnova ciest vo vybraných oblastiach postihnutých povodňami. **Kontrola bola vykonaná na základe podnetu doručeného SKPK ÚV SR.**

2. Kontrola postupu SIEA v rámci konania o Žiadosti o NFP pri projekte v rámci výzvy s kódom: KaHR-111SP/LSKxP-1101, opatrenie 1.1 Inovácie a technologické transfery. **Kontrola bola vykonaná na základe podnetu doručeného SKPK ÚV SR prostredníctvom e-mailovej adresy nezrovnalosti@vlada.gov.sk.**
3. Kontrola postupu PPA pri konaní o Žiadosti o NFP, uzatváraní Zmluvy o poskytnutí NFP a procese finančného riadenia pri projekte v rámci výzvy 8PRV/MAS 02, opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4, opatrenie č. 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo vrátane príloh. **Kontrola bola vykonaná na základe medializovaného podnetu.**
4. Kontrola splnenia vybraných opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou Úradu vlády SR vykonanou na základe Poverenia č. 15/2014 zo dňa 3. apríla 2014 a ich účinnosť zo strany MPRV SR ako Riadiaceho orgánu pre ROP pri projekte v rámci výzvy: 1.1.-2008/01, opatrenie 1.1 Infraštruktúra vzdelávania. **Kontrola projektu bola vykonaná v roku 2014 a v roku 2015 bola vykonaná kontrola splnenia opatrení.**
5. Kontrola postupu SIEA v rámci konania o žiadosti o NFP s kódom výzvy: KaHR-21SP-1301 Prioritná os 2 Energetika, opatrenie 2.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike. **Kontrola bola vykonaná v súvislosti so skutočnosťami uvedenými v podnete doručenom OCKÚ OLAF.**
6. Kontrola postupu MŽP SR pri poskytovaní podpory z Kohézneho fondu a z prostriedkov štátneho rozpočtu SR na projekt XY výzvy č. OPŽP-PO4 -09-1, opatrenie 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu z Operačného programu Životné prostredie. **Kontrola bola vykonaná na základe podnetu doručeného SKPK ÚV SR. Tento prípad bol aj medializovaný.**
7. Kontrola postupu SIEA v rámci konania o Žiadosti o NFP pri projekte v rámci výzvy: KaHR-31SP-1201, Prioritná os 3 Cestovný ruch, opatrenie 3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu. **Kontrola bola vykonaná na základe anonymného podnetu zaslaného na OLAF, ktorý požiadal OCKÚ OLAF o prešetrenie podnetu.**

Štatistické údaje charakterizujúce činnosť OCKÚ OLAF v roku 2015 v oblasti OFZ EÚ

Tabuľka 1

Činnosť	Rok 2014	Rok 2015	Rozdiel
Počet vykonaných operatívnych kontrol podľa zákona č. 10/1996 Z. z.	8	7	-1
Poskytnutie požadovanej podpory úradu OLAF pri administratívnych vyšetrovaniach	4	4	0
Poskytnutie podpory úradu OLAF pri získavaní informácií a dokumentácií na základe dožiadania	22	16	-6
Spracovanie podaní verejnosti o podozreniach z poškodenia, resp. ohrozenia finančných záujmov EÚ	62	46	-16
Vzdelávanie sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ pre zamestnancov ústrednej štátnej správy (predovšetkým z ministerstiev)	10	25	+15
Zasadnutie Riadiaceho výboru	2	2	0

Nahlasovanie nezrovnalostí

OCKÚ OLAF zabezpečuje zber, triedenie a pravidelné nahlasovanie nezrovnalostí do úradu OLAF. V rámci tejto činnosti **spolupracuje so sieťovými partnermi siete AFCOS**.

OCKÚ OLAF zorganizoval v roku 2015 v spolupráci s Ministerstvom financií SR – certifikačným orgánom (CO) sériu školení s názvom: „Správna evidencia nezrovnalostí v informačnom monitorovacom systéme - ITMS“, ktoré boli zamerané najmä na prezentáciu dôležitých údajov a pretrvávajúcich nedostatkov v evidencii nezrovnalostí, praktické evidovanie nezrovnalosti do systému ITMS, zhrnutie zmien v systéme ITMS v nadväznosti na systém riadenia nezrovnalostí v EK (IMS) a praktickú ukážku evidencie hlásenia v systéme IMS.

V zmysle úlohy č. 4 časti Odhaľovanie z akčného plánu k OFZ EÚ v SR (príloha 4 Národnej stratégie) bola vypracovaná **Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2014**, ktorá poskytla celkový prehľad identifikovaných a zaevidovaných nezrovnalostí na národnej úrovni ako aj ich porovnanie s predchádzajúcim rokom, pričom osobitná pozornosť v nej bola venovaná potenciálnym podvodom, preukázaným podvodom a tiež oblasti verejného obstarávania.

V súvislosti s prípravou nového modulu IMS 5.0 pre nahlasovanie nezrovnalostí pre viacročný finančný rámec 2014–2020 na OLAF v EK boli v priebehu roka vypracovávané a zasielané CO podklady k vypracovaniu potrebných usmernení a metodických pokynov, týkajúcich sa oblasti nezrovnalostí.

V priebehu roka 2015 sa OCKÚ OLAF v spolupráci s CO/CKO podieľal na vývoji nového ITMS 2014+, ako aj na potrebných úpravách súčasného ITMS v oblasti nezrovnalostí za účelom zapracovania potrebných nových polí za účelom zjednotenia štruktúry údajov v systémoch ITMS a IMS.

OCKÚ OLAF všetky nezrovnalosti zasielané sieťovými partnermi analyzuje. Štvrtročne nahlasuje úradu OLAF cez informačný systém pre elektronické oznamovanie nezrovnalostí (IMS) tie nezrovnalosti, ktorých finančný dopad na rozpočet EÚ je nad 10 000 EUR. V roku 2015 OCKÚ OLAF zaslal úradu OLAF cez IMS 6 úvodných hlásení a 19 aktualizácií (spolu 25) za programové obdobie 2004–2006 a 444 úvodných hlásení a 278 aktualizácií (spolu 722) za programové obdobie 2007-2013.

OCKÚ OLAF vypracováva a na svojej webovej stránke zverejňuje pravidelne aktualizovaný **Národný zoznam nezrovnalostí**. Ide o zoznam všetkých nezrovnalostí s dopadom na výkaz výdavkov EÚ a nezrovnalosti, v ktorých je vedené trestné konanie, vzniknutých pri čerpaní pomoci zo ŠF, KF a EFF, nahlásených OCKÚ OLAF. V roku 2015 bolo nahlásených OCKÚ OLAF za jednotlivé operačné programy v rámci štrukturálnych fondov EÚ za PO 2007-2013 a EFF (vrátane programu cezhraničnej spolupráce SR-ČR) **celkovo 1585 nových nezrovnalostí**.

V rámci programov cezhraničnej spolupráce (SR–AT, MR-SR, SR-PL, ENPI (HU-SK-RO-UA) bolo nahlásených OCKÚ OLAF 28 nových nezrovnalostí za programy cezhraničnej spolupráce (PCS) SR-AT a PL-SR. V rámci nadnárodných operačných programov (OP INTERREG IVC, OP URBACT II, OP ESPON 2013, OP JVE, OP SE) nebola nahlásená žiadna nezrovnalosť. Za program teritoriálnej spolupráce Interract II boli nahlásené 4 nové nezrovnalosti. Za programové obdobie 2004-2006 (SOP LZ, SOP PaS a JPD3) bolo nahlásených 30 nových nezrovnalostí, za predvstupový nástroj štrukturálnej politiky ISPA (následne Kohézny fond) nebola nahlásená žiadna nezrovnalosť. V rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky bolo nahlásených 52 nezrovnalostí.

Tabuľka 2: Prehľad nezrovnalostí nahlásených v roku 2015 na OCKÚ OLAF

doručené na OCKÚ OLAF za rok 2015					
2015	1Q	2Q	3Q	4Q	spolu
OP IS	13	14	14	11	52
ROP	49	30	24	47	150
OP TP	7	2	2	10	21
OP BK	5	1	6	11	23
PCS SR-ČR	7	11	19	27	64
OP D	2	28	21	19	70
OP ŽP	7	6	17	14	44
OP KaHR	28	23	5	5	61
OP V	32	47	74	65	218
OP VaV	35	49	23	33	140
OP ZaSI	141	307	117	133	698
OP Z	10	17	0	7	34
OP RH	4	1	1	4	10
spolu:	340	536	323	386	1585
PCS SR-AT	0	0	0	15	15
PCS PL-SR	3	1	0	9	13
Interact II	3	0	1	0	4
nadnárodné OP	0	0	0	0	0
spolu:	6	1	1	24	32
SOP LZ	7	2	10	5	24
SOP PaS	2	0	1	1	4
JPD 3	0	2	0	0	2
spolu:	9	4	11	6	30
SPP	10	18	10	14	52
spolu:	10	18	10	14	52

Podania OCKÚ OLAF

OCKÚ OLAF ako aj ostatní sieťoví partneri iniciujú opatrenia podnecujúce verejnosť k aktívnej účasti na nahlasovaní podozrení z nezrovnalostí. Tak môže aj verejnosť prispieť k ochrane verejných prostriedkov.

OCKÚ OLAF prijíma podania verejnosti o podozreniach z poškodenia, resp. ohrozenia finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike, a to prostredníctvom emailovej adresy nezrovnalosti@vlada.gov.sk, ako aj adresy afcosr@vlada.gov.sk, zriadenej pre poskytovanie všeobecných informácií o problematike OFZ EÚ v SR, ktoré sú zverejnené na webovej stránke OCKÚ OLAF www.olaf.vlada.gov.sk, ako aj poštou alebo osobne.

Na webovom sídle OCKÚ OLAF sú uvedené kontaktné údaje OCKÚ OLAF s odkazom na adresu nezrovnalosti@vlada.gov.sk určenú pre verejnosť a takisto informácia o on-line systéme úradu OLAF pre anonymné oznamovanie podvodov. V roku 2015 bolo OCKÚ OLAF zaslaných **46 podaní verejnosti** o podozreniach z poškodenia resp. ohrozenia finančných záujmov EÚ.

Tabuľka 3

Rok	Počet podaní	Spôsob vybavenia jednotlivých podaní					
		vybavené OCKÚ OLAF	orgán auditu	ÚVO	NAKA/GP SR	NKÚ	iný orgán štátnej správy*
2014	62	17	7	2	5	2	29
2015	46	8	1	4	4	1	28
Rozdiel	-16	-9	-6	+2	-1	-1	-1

*napr. MPSVR SR, ASFEU, MPRV SR, PPA, MŽP SR, MH SR, MDVRR SR, MV SR atď.

Trestné konania

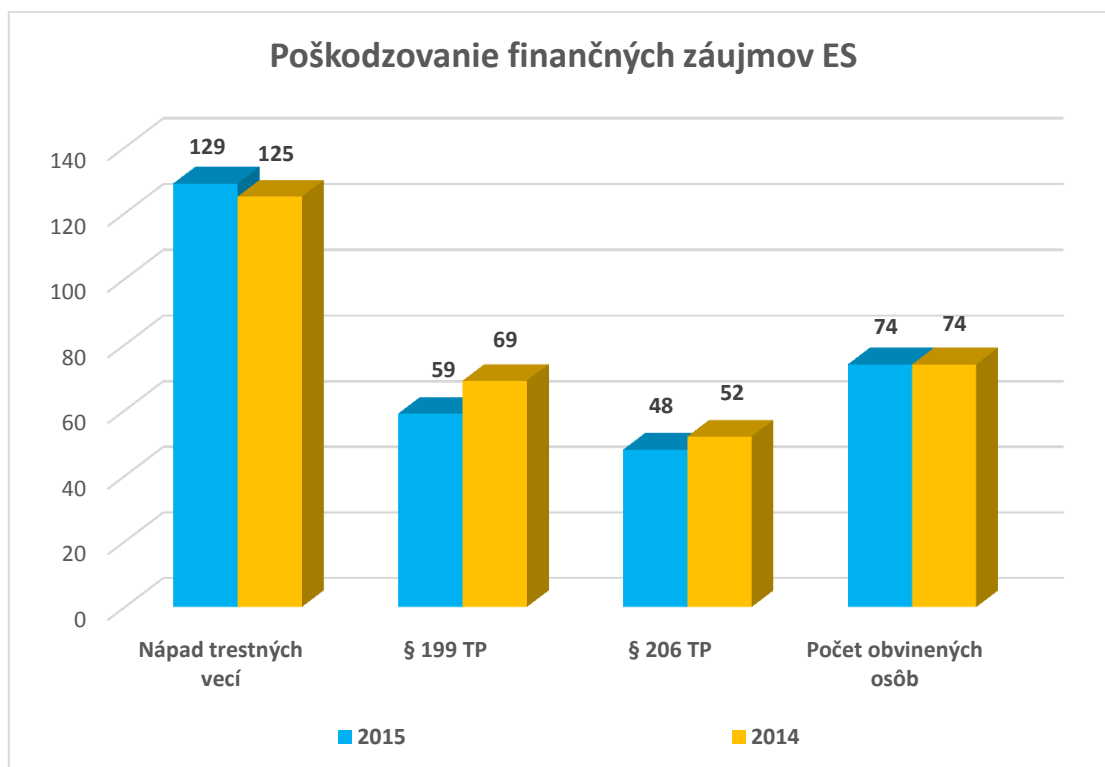
OCKÚ OLAF vedie, na základe spolupráce s GP SR, evidenciu trestných konaní týkajúcich sa trestných činov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR pre skutky kvalifikované ako trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností, podvodu, subvenčného podvodu, korupcie, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, zneužívania informácií v obchodnom styku, legalizácie príjmu z trestnej činnosti, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, zneužívania právomoci verejného činiteľa a ďalších trestných činov, pokiaľ súvisia s ochranou finančných záujmov Európskej únie.

Do vyšetrovania a skráteného vyšetrovania bolo v roku 2015 zaevidovaných 129 vecí týkajúcich sa trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností. Podľa § 199 Trestného poriadku bolo začaté trestné stíhanie v 59 prípadoch pre trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností, z toho bolo vznesené obvinenie podľa § 206 Trestného poriadku za 48 takýchto trestných činov. V roku 2015 bolo trestne stíhaných 74 osôb za uvedený trestný čin. Celková výška dokumentovanej spôsobenej škody bola 3.826.444,-Eur (t.j. o 434 146 viac v porovnaní s rokom 2014).

Celkovo bolo vo vyšetrovaní a skrátenom vyšetrovaní **obvinených 74 osôb**. Z hľadiska postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia bolo obvinených:

- 16 SZČO,
- 15 živnostníkov,
- 13 lektori,
- 7 súkromní podnikatelia,
- 6 štatutári spoločnosti,
- 4 zamestnanci spoločnosti,
- 3 konatelia spoločnosti,
- 2 riaditelia občianskeho združenia,
- 2 zamestnanci lekárskej fakulty,
- 2 starostovia obce,
- 1 dôchodca,
- 1 obchodný riaditeľ spoločnosti.

Graf 1: Stav trestných konaní v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v roku 2015

Celková výška dokumentovanej spôsobenej škody bola **3.826.444,-Eur**.

V prípade trestných činov poškodovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev boli zistené najmä nasledovné postupy:

- prostriedky z eurofondov mali byť použité na samostatne zárobkovú činnosť, pričom boli použité na iný účel a povinná osoba nepredložila povinné doklady,
- z eurofondov mala byť vytvorená chránená dielňa pre viacero postihnutých osôb, pričom časť finančných prostriedkov mala byť poskytnutá aj za osoby, ktoré v chránenej dielni nepracovali, čím finančné prostriedky boli použité na iný ako stanovený účel,
- osoba žiadajúca o NFP z eurofondov na samostatne zárobkovú činnosť nespĺnila podmienky, aj napriek tomu žiadala o NFP,
- žiadatelia o NFP vyúčtovali aj práce, ktoré neboli zo strany dodávateľov dodané.

Pokiaľ ide o miesta poškodovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev, tak išlo najmä o:

- podanie žiadostí o úhradu platby v prípade vyúčtovania prác, ktoré neboli vykonané, resp. boli použité iné materiály na Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- podaním žiadostí na poskytnutie NFP na príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,
- podaním žiadosti o úhradu platby na príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny za osoby, ktoré nepracovali v chránenej dielni.

Podľa NAKA bude do budúcnosti potrebné, aby poskytovateľ NFP sprísnil kontrolu pri vyplácaní príspevku, a to najmä z dôvodu oprávnenosti preplatenia účtovanej sumy zo strany žiadateľa (priebežná kontrola vykonaných prác, použitého materiálu, množstva), kontrola žiadateľa pred podpísaním zmluvy aj na mieste, kde sa má vykonávať činnosť podľa zmluvy o poskytnutí NFP. Sprísniť kontrolu aj počas plynutia zmluvy, či sa vykonávajú práce, činnosti ku ktorým sa v zmluve zaviazal žiadateľ.

Páchatelia v prípadoch trestných činov poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločností porušujú zmluvy, ktoré majú uzatvorené s príslušným orgánom (poskytovateľom NFP).

Podľa NAKA najčastejšie dochádza k porušovaniu zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súvislosti s poskytnutím NFP na:

- samostatnú zárobkovú činnosť, pričom väčšinou ide o čiastky v rozsahu cca 5.000,-Eur,
- na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Vyšší rozsah škody sa dokumentuje pri trestnej činnosti v súvislosti s poskytovaním NFP v rámci rôznych operačných programov.

Z poznatkov vykonaného vyšetrovania vyplýva, že časť finančných prostriedkov určených na schválené projekty nie je reálne preinvestovaná na samotnom projekte, ale končí cez rôzne finančné transakcie, fakturovanie fiktívnych výkonov, poradenstvo, reklamu, školenia, vzdelávanie a nákupy predraženého materiálu a tovaru u firiem, ktoré realizujú samotný projekt a cez fiktívne fakturovanie prác a služieb sú z firiem finančné prostriedky vyberané a prerozdeľované pre zainteresované osoby, s ktorými majú prijímatelia NFP uzatvorené zmluvy o poradenstve.

Spoločnosti, ktoré sa špecializujú na uvedenú oblasť, majú dlhodobu vytvorenú ucelenú systém cez poradenstvo pri príprave nadhodnoteného projektu, zabezpečenie schválenia projektu cez spriaznené osoby na príslušných riadiacich orgánoch, zabezpečenie verejného obstarávania s vopred dohodnutými víťaznými spoločnosťami, majú pripravené firmy, cez ktoré sú realizované fiktívne služby a výkony, pričom prostredníctvom zmlúv o poradenstve sú takto naakumulované finančné prostriedky presúvané k organizátorom a realizátorom uvedeného „biznisu“.

Vzhľadom na avizovaný rozsah pomoci z fondov Európskej únie, množstvo schválených žiadostí o poskytnutie NFP, nedostatočnú kontrolu realizovaných projektov zo strany riadiacich orgánov, resp. implementačných agentúr a počet zainteresovaných podnikateľských subjektov na realizácii projektov, je predmetná oblasť vysoko riziková a zároveň relevantná z pohľadu páchania trestných činov korupcie, majetkových a hospodárskych trestných činov, najmä trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností a subvenčného podvodu (podľa % rozdelenia pomoci), čiže trestných činov vo vecnej príslušnosti Národnej protikorupčnej jednotky (NPKJ).

Nedokonalosť predchádzajúcej právnej úpravy zákona č. 618/2004 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola novým zákonom č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinným od 1. januára 2016, ako aj novelou zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnou od 1. novembra 2014 v súvislosti s definíciou tretej osoby odstránená tak, že za tretiu osobu môže byť považovaná akákoľvek osoba, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon finančnej kontroly alebo auditu, teda aj príslušní subdodávatelia.

Možno konštatovať, že uvedená oblasť je z hľadiska logistiky prepracovaná záujmovými skupinami do najmenších detailov, pričom záujmové osoby majú regionálne rozdelenú sféru vplyvu v jednotlivých operačných programoch na území republiky. Dokonca sami vyhľadávajú vhodných kandidátov na konkrétnu výzvu a zabezpečia „full servis“ cez poradenstvo pri príprave nadhodnoteného projektu, zabezpečenie schválenia projektu cez spriaznené osoby na príslušných riadiacich orgánoch, zabezpečenie verejného obstarávania s vopred dohodnutými víťaznými firmami, majú pripravené firmy, cez ktoré sú realizované fiktívne služby a výkony, pričom prostredníctvom zmlúv o poradenstve sú takto naakumulované finančné prostriedky presúvané k organizátorom a realizátorom uvedeného „biznisu“.

Samotný príjemca (najmä starosta, primátor) sa ocitá v úlohe „štatistu“ a podpisovateľa žiadostí o refundáciu nákladov.

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev je spravidla spáchaný v súbehu s iným trestným činom, najčastejšie subvenčným podvodom, pretože finančné prostriedky sú poskytované v percentuálnom pomere zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR, ktorých poskytnutie alebo použitie je viazané na podmienky stanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý nespĺňajú, alebo tým, že ho uvedú do omylu v otázke splnenia týchto podmienok.

Tabuľka 4: Porovnanie stavu trestných konaní v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v rokoch 2014-2015

Trestné konania	2014	2015
Vydané uznesenia o začatí trestného stíhania	69	59
Vydané uznesenia o vznesení obvinenia (počet skutkov)	52	48
Počet obvinených osôb za trestné činy	74	74
Zastavené trestné stíhania	21	13
Počet prípadov ukončených odsúdením	31	32

4.2 Ostatní siet'oví partneri

NAKA PPZ s vecnou príslušnosťou pre trestné činy poškodzovania finančných záujmov ES podľa § 261 až 263 Trestného zákona, v spolupráci s OCKÚ OLAF, ako orgánom zabezpečujúcim ochranu finančných záujmov Európskej únie v SR v zmysle zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, zriadila v roku 2011 e-mailovú schránku infoirq@minv.sk na účely oznamovania podozrení z trestných činov, ktoré majú dopad na finančné záujmy EÚ. Uvedená e-mailová schránka slúži zamestnancom verejnej správy na zasielanie podnetov, ktorých obsahom je podozrenie z možného protizákonného konania subjektov v oblasti implementácie finančných prostriedkov EÚ s dopadom na finančné prostriedky Európskej únie a štátneho rozpočtu.

Tabuľka 5: Prehľad nahlásených podnetov NAKA za obdobie od roku 2011-2015

Kalendárny rok		2011	2012	2013	2014	2015
Počet nahlásených prípadov		4	0	26	18	46
z toho	Neopodstatnené informácie	3	0	22	14	36
	Opodstatnené informácie	1	0	4	4	6
	Začaté trestné stíhanie	1	0	1	2	4

ÚVO zriadilo a zverejnilo na svojej webovej stránke samostatnú emailovú adresu pre nahlasovanie podozrení z nezrovnalostí pri verejnom obstarávaní nezrovnalosti@uvo.gov.sk. Na uvedenú emailovú adresu bolo nahlásených v roku 2015 celkovo 44 podnetov, z toho ani jeden sa netýkal verejného obstarávania vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ.

Z celkového počtu 757 doručených podnetov na výkon kontroly, bolo 163 podnetov doručených od riadiacich orgánov (pred aj po uzavretí zmluvy s odvolaním sa na dohody o spolupráci, resp. o vykonanie kontroly na verejné obstarávanie financované zo štrukturálnych fondov, resp. Kohézneho fondu).

Doručených 163 podnetov v roku 2015 predstavovalo oproti roku 2014 a 332 podnetom na výkon kontroly pokles o 50,90 %.

Úradu boli rovnako doručené aj podania z MF SR - certifikačného orgánu a orgánu auditu. V roku 2015 bolo úradu doručených 131 podnetov, čo predstavuje nárast o 133,93 % oproti roku 2014 (56 podnetov).

5. Príklady dobrej praxe sieťových partnerov

5.1 Príklady dobrej praxe v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ za OCKÚ OLAF

1. Prípád „Rekonštrukcia tepelných rozvodov“ – kontrola vykonaná podľa zákona č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov

Kontrola bola vykonaná na základe podnetu, ktorý poukazoval na možné pochybenie pri procese schvaľovania ŽoNFP zo strany SORO, na neoprávnené poskytnutie dotácie pri projekte „Rekonštrukcia tepelných rozvodov“ a vyjadril podozrenie zo závažného porušenia zákona.

Zamestnanci OCKÚ OLAF vykonali kontrolu postupu SORO v rámci konania o ŽoNFP. Kontrolnou skupinou Úradu vlády SR z OCKÚ OLAF (ďalej len „KS ÚV SR“) bolo zistené, že SORO postupoval v rozpore so Systémom riadenia pre štrukturálne fondy a Kohézny fond (ďalej len „SR ŠF a KF“), Manuálom SORO, Výzvou a Príručkou pre žiadateľa, keď nedostatočne vykonal kontrolu formálnej správnosti ŽoNFP

a akceptoval Vyjadrenie žiadateľa a opätovne nevyzval žiadateľa na doplnenie chýbajúcich náležitostí ŽoNFP. Na základe vyššie uvedeného neboli splnené kritériá úplnosti ŽoNFP, keďže žiadateľ nepredložil doklad preukazujúci vlastnícky alebo iný právny vzťah žiadateľa oprávňujúci ho užívať všetky nehnuteľnosti, ktoré súvisia s realizáciou projektu a nepredložil ani právoplatné stavebné povolenie na vybudovanie a umiestnenie 20 ks kompaktných odovzdávacích staníc tepla, písomné oznámenie stavebného úradu, že nemá námietky proti uskutočneniu stavby, stavebných úprav alebo udržiavacích prác, ani vyjadrenie stavebného úradu, z ktorého jasne vyplýva, že predmetná stavba nepodlieha stavebnému povoleniu, ani ohlasovacej povinnosti. SORO postúpil ŽoNFP do ďalšej fázy v rámci procesu schvaľovania ŽoNFP (odborné hodnotenie) aj napriek tomu, že mala byť vyradená z ďalšieho procesu schvaľovania ŽoNFP z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti. KS ÚV SR bol predložený list SORO „Prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov“ ako aj list „Správa o splnení opatrení na odstránenie nedostatkov“, avšak KS ÚV SR pokladala prijaté opatrenie z hľadiska odstránenia zisteného nedostatku za neadekvátne a informovala o tom ako SORO, tak aj RO a požiadalo RO o zaslanie stanoviska k daným skutočnostiam. RO sa stotožnil s názorom KS ÚV SR a následne požiadalo SORO o informáciu o ďalšom postupe a predloženie návrhu prepracovaného opatrenia. SORO odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP z dôvodu porušenia Zmluvy o poskytnutí NFP. KS ÚV SR bolo zistené, že finančné prostriedky neboli vyplatené.

2. Prípád: „Zvýšenie konkurencieschopnosti hotela“ - kontrola vykonaná podľa zákona č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov

Kontrola bola vykonaná na základe anonymného podnetu zaslaného na OLAF, ktorý požiadalo OCKÚ OLAF o prešetrenie podnetu. V podnete bolo uvedené, že hrozí riziko porušenia podmienok poskytnutia pomoci – navýšenie kapacít hotela.

Na základe podnetu zamestnanci OCKÚ OLAF vykonali kontrolu postupu SORO v rámci konania o ŽoNFP. KS ÚV SR bolo zistené, že vo Výzve boli zadefinované oprávnené projekty a aktivity na projektoch – rekonštrukcia/modernizácia existujúcich objektov a zariadení cestovného ruchu, pričom výsledok nesmie viesť k vytvoreniu nových ubytovacích kapacít. Žiadateľ v ŽoNFP časť Opis projektu, ani v prílohe ŽoNFP nepreukázal pôvodný počet ubytovacích kapacít ani plánovaný finálny stav po rekonštrukcii, avšak Výzva ani Príručka pre žiadateľa takúto povinnosť žiadateľovi nepredpisovala. Zamestnanci SORO vykonali kontrolu formálnej správnosti, avšak podmienku poskytnutia pomoci Oprávnené projekty a aktivity neskontrolovali. KS ÚV SR bolo zistené, že SORO

konal v rozpore so SR ŠF a KF Metodickým pokynom RO k postupom konania o žiadosti, keď nedoplnil do kontrolného zoznamu pre kontrolu formálnej správnosti ŽoNFP ďalšiu kontrolnú otázku tak, aby bolo možné overiť splnenie podmienok definovaných vo Výzve vo vzťahu k oprávnenosti projektu a žiadateľa a vo vzťahu ku kompletnosti ŽoNFP. Dané kontrolné zistenie SORO spočiatku neakceptoval, nakoľko argumentoval vykonaním KnM na základe odporúčania odborných hodnotiteľov. Tí v spoločnom odbornom hodnotiacom posudku odporučili vykonať kontrolu na mieste zameranú na riziko navýšenia ubytovacích kapacít pred alebo po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP. KnM bola vykonaná až po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a potvrdila, že nebolo možné posúdiť, či k navýšeniu ubytovacích kapacít dôjde, alebo nie. V Správe z kontroly na mieste vykonanej pracovníkmi SORO a RO u prijímateľa v Dodatku č. 1 k Správe z kontroly na mieste bolo uvedené, že kontrolná skupina „nevedela objektívnym spôsobom zistiť stav ubytovacích kapacít pred realizáciou projektu, resp. či nedošlo k ich navýšeniu“. KS ÚV SR bolo zistené, že ku dňu ukončenia kontroly projektu s názvom „Zvýšenie konkurencieschopnosti hotela“ nebola podaná žiadosť o platbu a neboli vyplatené žiadne finančné prostriedky.

3. Prípady: „Dom slávnych rodákov“ - kontrola vykonaná podľa zákona č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov

Kontrola bola vykonaná na základe medializovaného podnetu uvedeného v článku istého týždenníka. V článku bolo uvedené, že „peniaze z fondov EÚ určené na rekonštrukciu drevenice boli v skutočnosti využité na demoláciu starej pastierne, namiesto ktorej bola postavená celkom nová budova. Navyše za cenu, za ktorú by sa dali postaviť dve takéto drevenice“.

Zamestnanci OCKÚ OLAF na základe medializovaného podnetu vykonali kontrolu postupu SORO pri konaní o ŽoNFP, uzatváraní Zmluvy o poskytnutí NFP a procese finančného riadenia projektu „Dom slávnych rodákov“. Predmetom projektu v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP bola rekonštrukcia/modernizácia zrubového objektu. Cieľom projektu v zmysle ŽoNFP bola okrem iného komplexná rekonštrukcia historického objektu, zhodnotenie teoretickej energetickej náročnosti objektu a zníženie energetickej náročnosti objektu, a to zateplením budovy, ktorá je vytvorená zo zrubového dreva, výmenou výplní otvorov a transparentných plôch plastovými hermetizovanými oknami s tepelnoizolačným dvojsklom a uvedenie budovy do stavu, ktorý odzrkadľuje jej historický význam a charakter ľudovej kultúry. Prijímateľom projektu bola obec a Zmluvou o poskytnutí NFP sa zaviazala realizovať práce na objekte v súlade s projektovou dokumentáciou (technická správa – rátať sa s časťami pôvodného zrubového objektu) a stavebným povolením (vydané na rekonštrukciu objektu) pri dodržaní účelu a cieľov projektu. KS ÚV SR bolo zistené, že SORO porušil Zmluvu o poskytnutí NFP tým, že „zobral na vedomie“ zmenu požadovanú prijímateľom na základe listu „Oznámenie o zmene technologického postupu“ doručeného na SORO, zaslaním ktorého prijímateľ porušil zmluvou predpísaný postup v rámci procesu schvaľovania zmien v projekte, keď spolu s listom nezaslal kladné stanovisko Miestnej akčnej skupiny. SORO svojím konaním toto porušenie Zmluvy akceptovala a zároveň zobrala na vedomie zmenu (bez vyžiadania akýchkoľvek doplňujúcich informácií), na základe ktorej práce neboli realizované v súlade s projektovou dokumentáciou, stavebným povolením, neboli dodržané prvé tri ciele projektu v zmysle ŽoNFP a došlo k zmene samotného predmetu projektu v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP. Zrubový objekt bol kompletne zbúraný a od základov postavený nanovo. Uvedené skutočnosti neboli zistené vykonanými administratívnou kontrolou (AK) k žiadosti o platbu (ŽoP), ani kontrolou na mieste (KnM). KS ÚV SR boli zistené nezrovnalosti, o ktorých je SORO povinný v zmysle zákona č. 528/2008 Z.

z.

o pomoci

a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších právnych predpisov,

vypracovať správu o zistenej nezrovnalosti a bezodkladne prijať nápravné opatrenia, a to zabezpečiť vrátenie neoprávnene vyplatených finančných prostriedkov na kontrolovaný projekt, v tomto prípade v plnej výške poskytnutého NFP. OCKÚ OLAF zároveň zaslal podnet na prešetrenie skutočností zistených OCKÚ OLAF pre podozrenie z prečinu poškodzovania finančných záujmov EÚ na NAKA. Kontrolovaný subjekt prijal opatrenia a vykonal u prijímateľa následnú finančnú kontrolu (NFK) a zistil neoprávnené výdavky, ktoré boli zistené aj kontrolou na mieste (KnM), ktorej sa členovia KS ÚV SR zúčastnili ako prizvané osoby. Nezrovnalosť bola zaevidovaná na úrovni prijímateľa a následne vysporiadaná. Obec vrátila sumu neoprávnených finančných prostriedkov zistených NFK - neoprávnené výdavky za práce pôvodne rozpočtované a fakturované, ktoré v skutočnosti nemohli byť vykonané, nakoľko išlo o práce na pôvodných častiach zrubu, ktoré boli zbúrané.

5.2 Prípady riešené Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru SR

V uvedenom období boli **NAKA PPZ** v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v SR, riešené nasledujúce **najzávažnejšie prípady**, ktoré sa týkali najmä finančných prostriedkov EÚ v rámci fondu ESF,EFRR, EPFRV, KF.

1. Štatutárny zástupca konajúci v mene občianskeho združenia XY o.z., po tom ako na základe žiadostí o zálohové platby došlo k čerpaniu NFP a následným kontrolám zo strany Fondu sociálneho rozvoja, svojim konaním, resp. nekonaním si nesplnil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o NFP a aj napriek opakovaným výzvam povinné údaje obsiahnuté vo Všeobecných zmluvných podmienkach zmluvy o poskytnutí NFP nedoložil a neposkytol tak Fondu sociálneho rozvoja žiadny dôkaz o existencii cieľovej skupiny ani o realizácii aktivít projektu, požadovaný pri výkone kontrol. Ani po mimoriadnom ukončení zmluvy o poskytnutí NFP formou odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP, v stanovenom termíne nevrátil Fondu sociálneho rozvoja sumu vo výške 136.000,-Eur, poskytnutú formou zálohovej platby na bankový účet prijímateľa, čím mu spôsobil škodu v celkovej sume 136.000,- Eur, z ktorej suma 115.600,-Eur predstavuje prostriedky z rozpočtu Európskej únie a suma 20.400,- Eur predstavuje prostriedky zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.
2. Starosta obce v úmysle vylákať finančné prostriedky od poskytovateľa, ktorým bolo Ministerstvo výstavy a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MVR SR“), predložil poskytovateľovi na preplatenie faktúry s nepravdivými údajmi (náklady na uloženie, odvoz a skládkovanie stavebného odpadu). Starosta finančné prostriedky použil na iný ako stanovený účel, čím spôsobil celkovú škodu vo výške 53.593,-Eur, z toho MVR SR škodu vo výške 50.913,-Eur z finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskeho spoločenstva a obci vo výške najmenej 2.680,-Eur.
3. Dvaja zamestnanci zastupujúci nemenovanú fakultu univerzity predložili MŠVVŠ SR žiadosť o NFP na realizáciu projektu XY . Ako osoby participujúce na príprave žiadosti o NFP, po tom, čo formálne vykonali predbežný prieskum trhu, ako podklad pre výpočet predpokladanej hodnoty zákazky, bez ekonomicky opodstatneného zdôvodnenia, v snahe dosiahnuť neoprávnený prospech, stanovili cenu na zaobstaranie jadrového magnetického rezonančného tomografu navýšenú oproti cene výrobcu. V prípade predloženia žiadosti o platbu a peňažnom plnení, pri danej konštrukcii tvorby NFP, predstavovalo neoprávnené výdavky so škodou pre poskytovateľa najmenej 510.000,-Eur z prostriedkov Európskych spoločenstiev a 60.000,-Eur z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Prípade bol aj medializovaný.
4. V tomto prípade išlo o organizovanú skupinu 13 osôb pôsobiacu na území Slovenska s cieľom neoprávnene získať nenávratné finančné príspevky v súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov Európskej únie. Vo vzťahu k štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky išlo o príspevky poskytované MŽP SR, MPRV SRSR a MŠVVŠ SR . Obvinení sa pokúsili získať NFP v celkovej výške 12.602.212,- Eur tvorený z prostriedkov Európskych spoločenstiev a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky tým, že vyhotovovali, odsúhlasovali a zabezpečovali predkladanie nesprávnych dokladov deklarujúcich v skutočnosti nezrealizované dodávky tovarov, prác a služieb pre uvedené projekty.
5. Na realizáciu aktivít projektu XY zameraného na vzdelávanie zamestnancov nemenovanej spoločnosti bol získaný NFP z prostriedkov EÚ a ŠR Slovenskej republiky. Pri realizácii projektu bola vykazovaná fiktívna lektorská činnosť, účtované boli vzdelávacie a lektorské služby, ktoré

v skutočnosti neboli nikdy realizované, čím došlo k spôsobeniu škody vo výške 52.023,-Eur, z toho na finančných prostriedkoch Európskej únie vo výške 44.220,-Eur a štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 7.803,-Eur.

6. Zástupca občianskeho združenia XY na základe Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi účastníkmi MPSVR SR v zastúpení Fondom sociálneho rozvoja ako poskytovateľom nenávratného finančného príspevku a občianskym združením XY pre projekt zameraný na spoločenskú integráciu, zlepšenie návykov a pracovných zručností v obciach s vysokým podielom rómskej menšiny, predložil nesprávne, neúplné a falošné doklady, pracovné výkazy a záverečné správy lektorov a ďalších osôb zúčastnených na projekte, prezenčné listiny k jednotlivým školeniam, prezenčné listiny k doprave účastníkov školení, prezenčné listiny k obedom a občerstveniu pre účastníkov, na základe čoho by bola zástupcovi občianskeho združenia XY vyplatená suma vo výške 270.346,-Eur, z toho 241.889,-Eur z prostriedkov EÚ a 28.457,-Eur z prostriedkov SR Slovenskej republiky.
7. Vyšetrovateľom bolo vznesené obvinenie za zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, čiastočne dokonaný a čiastočne v štádiu pokusu podľa § 14 ods.1 Trestného zákona a zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, čiastočne dokonaný a čiastočne v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spáchaných formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, keď po predchádzajúcej vzájomnej dohode Ing. A. F. ako štatutárny zástupca Združenia XY, ktoré bolo na základe žiadosti podanej dňa 5. mája 2008 na Sociálnej implementačnej agentúre, Špitálska 6, Bratislava (ďalej len „SIA“) žiadateľom o poskytnutie NFP v rámci OP ZaSI, opatrenie 4.1 – Zlepšenie kvality služieb poskytovaných verejnou správou a neziskovými organizáciami, uzatvoril dňa 6. októbra 2008 v mene tohto združenia ako prijímateľa NFP s MPSVR SR Bratislava v zastúpení SIA ako poskytovateľom príspevku zmluvu NFP za účelom spolufinancovania schváleného projektu prijímateľa XY s výškou schváleného príspevku v znení ďalších dodatkov v sume 178 990,85 EUR pozostávajúceho z prostriedkov EÚ vo výške 152 139,40 EUR a ŠR vo výške 26 851,45 EUR, a to aj napriek tomu, že vedeli, že tento projekt nebudú v zmysle podanej žiadosti a uzatvorenej zmluvy riadne realizovať a nemajú záujem dosiahnuť požadovaný cieľ projektu, kde následne po uzatvorení zmluvy o poskytnutí NFP podala Ing. B. F. ako splnomocnený zástupca štatutárneho zástupcu Združenia XY v dňoch 3. novembra 2008 a 13. júla 2009 na SIA dve žiadosti o poskytnutie zálohových platieb, na základe ktorých bola Združeniu XY zo SIA poskytnutá suma 107 418,99 EUR v rozdelení na finančné prostriedky z EÚ vo výške 91 304,44 EUR a na finančné prostriedky zo ŠR vo výške 16 114,55 EUR, pričom v zmysle všeobecných zmluvných podmienok a najmä v rámci zúčtovania týchto poskytnutých zálohových platieb v období od 22. apríla 2009 do 27. januára 2010 predkladala Ing. B. F. SIA žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohy spolu s nesprávnymi, nepravdivými účtovnými dokladmi a ďalšími nesprávnymi, nepravdivými, falšovanými a zavádzajúcimi všeobecnými prílohami, ktoré zabezpečovali Ing. A. F. spolu s Ing. A. F. a ktoré mali deklarovať realizáciu jednotlivých aktivít projektu, plnenie stanoveného cieľa projektu a použitie poskytnutých prostriedkov na určený účel a síce vykonanie školenia, vykonanie prepravy, ako aj poskytnutie ubytovacích kapacít a stravy pre účastníkov školenia, činnosť projektového manažéra Ing. A. F., vykonávanie školení zameraných na rozvoj počítačovej gramotnosti a štúdium cudzieho jazyka formou e-learningu, hoci k realizácii takto deklarovaných aktivít, prác a dodávok služieb a tým aj k naplneniu globálneho cieľa projektu v skutočnosti nedošlo, čím takto konali v rozpore

s uzatvorenou zmluvou o poskytnutí NFP a § 20 ods.2, § 31 ods.1 písm. a), písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Nariadením Rady /ES/ č. 2988/95 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev čl. 1 ods. 2 a SIA tak na vyplatenej časti NFP spôsobili škodu vo výške 107 418,99 EUR v rozdelení na prostriedky EÚ vo výške 91 304,44 EUR a ŠR vo výške 16 114,54 EUR a v prípade vyplatenia aj ďalšej časti schváleného NFP by SIA spôsobili škodu vo výške 71 571,86 EUR v rozdelení na prostriedky EÚ vo výške 60 834,95 EUR a ŠR vo výške 10 736,91 EUR.

5.3 Prípady riešené Finančnou správou SR

Colníci **FS SR** zrealizovali v roku 2015 množstvo úspešných záchytov tovaru. FS SR pri svojej činnosti spolupracuje aj s inými národnými (PZ SR, GP SR - Úrad špeciálnej prokuratúry, SOI, daňovými úradmi) i medzinárodnými bezpečnostnými zložkami pri realizácii súčinnostných akcií (EUROPOL, RILO ECE, OLAF). Taktiež sa FS SR zapája do medzinárodných spoločných colných operácií, ktoré sú organizované či už WCO alebo úradom OLAF, EUBAM, CCWP (Rada EÚ).

1. Dňa 22. mája 2015 zadržali colníci z Kriminálneho úradu finančnej správy (KUFS) v Žiari nad Hronom takmer tonu nelegálneho tabaku dňa 22. mája 2015. Predbežná škoda na daniach predstavuje cca 70 000 eur. Colníci KUFS získali informácie o preprave a distribúcii nelegálneho tabaku v Žiari nad Hronom, na základe ktorých vykonal štyri prehliadky iných priestorov a pozemkov, konkrétne garáží a osobného auta. Počas prehliadok našli 561 kg nelegálneho tabaku, ktorý bol balený v 150 gramových sáčkoch bez kolkovej známky. Ďalej našli a zadržali 260 kg voľne sypaného tabaku (tzv. šupináč). Únik na spotrebnej dani a dani z pridanej hodnoty predstavuje v tomto prípade 70 057 eur. Vyšetrovatelka vypočula Ľubomíra M. (59) ako svedka. Následne bolo voči nemu vznesené obvinenie za prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. V prípade dokázania viny mu hrozí trest odňatia slobody 1 – 5 rokov.
2. Vyše 900 kartónov cigariet bez slovenskej kontrolnej známky zaistili bratislavskí colníci 30. júna 2015. Manželský pár z východného Slovenska sa snažil cigarety s ruskými kolkami previezť cez bývalý hraničný priechod Čunovo. Škoda na spotrebnej dani predstavovala 17 875,158 eur. Následnou kontrolou colníci zistili, že v aute sa nachádza takmer 900 kartónov spotrebiteľských balení cigariet neoznačených slovenskou kontrolnou známkou (celkovo 8 900 spotrebiteľských balení cigariet balených po 20 kusov cigariet). Prípado na mieste prevzal vyšetrovateľ Kriminálneho úradu finančnej správy. Škoda na spotrebnej dani predstavuje 17 875,158 eur. Manželský pár zadržali bratislavskí colníci. V prípade dokázania viny im hrozí trest odňatia slobody na 1 – 5 rokov. Vodič vozidla podľa zistení colníkov za podobnú trestnú činnosť bol v minulosti už niekoľkokrát odsúdený.
3. Dňa 9. júna 2015 odhalili colníci v Brodskom pri dovoze tovaru takmer 45 000 napodobenín ochranných známk. Odhadovaná škoda na týchto falzifikátoch bola vyčíslená na viac ako milión eur. Colníci v Brodskom kontrolovali šesť zásielok, ktoré pochádzali z Číny. Určené boli na slovenský a český trh. Pri kontrole tovaru vzniklo podozrenie z porušovania práva duševného vlastníctva ochranných známk Disney, BABYLIS, SWIVEL SWEEPER, Hasbro, Lego, Nicer Dicer atď.

Colníci preto zadržali:

- 35 094 hračiek,
- 2 990 hrebeňov pre psov a mačky,
- 2 432 kuliem na vlasy,
- 2 400 elektrických zmetákov,
- 1 310 bezdrôtových akumulátorových vysávačov,
- 751 ručných kuchynských krájačov.

Odhadovaná škoda, ktorá by vznikla predajom týchto falzifikátov na trhu ako originálnych výrobkov bola predbežne vyčíslená na takmer 1 150 000 eur.

Svoje podozrenie colníci bezodkladne oznámili aj zástupcom majiteľov ochranných známk, ktorí potvrdili, že ide o falšovaný tovar a mali rozhodnúť o ďalšom postupe a vyjadriť sa, či budú súhlasiť so zničením tovaru alebo podajú návrh na súd vo veci falšovania ochrannej známky.

Osobe, ktorá porušila zákon o presadzovaní práv duševného vlastníctva colníkmi orgánmi, môže uložiť colný úrad pokutu od 3 000 eur do 67 000 eur podľa závažnosti a druhu porušenia. Za opakované porušenie uloží colný úrad pokutu až do výšky 135 000 eur. Spotrebiteľia boli FS SR upozornení na riziko kupovania falzifikátov, najmä v súvislosti s detskými hračkami. Tie totiž svojim vyhotovením, kvalitou spracovania alebo zložením môžu byť pre zdravie nebezpečné.

4. Colníci z Kriminálneho úradu finančnej správy (KUFS) zadržali v spolupráci s partnerskými orgánmi

z Poľskej republiky v marci 2015 milióny nelegálnych cigariet a tony nelegálneho tabaku. Predbežná škoda na spotrebnej dani predstavovala približne cca 2 milióny Eur. Colníci KUFS získali informácie o nelegálnom sklade cigariet v Trenčianskom kraji a na základe týchto informácií realizovali

v Trenčíne kontrolu nelegálnych skladových priestorov. Pri nej zaistili cigarety spolu s tabakovou surovinou, ktorá bola určená pravdepodobne na nelegálnu produkciu cigariet.

Pri akcii zaistili približne 6 miliónov cigariet a približne 8 ton tabakovej suroviny. Predbežná škoda na spotrebnej dani predstavuje cca 2 milióny eur.

Vyšetrovateľ Kriminálneho úradu finančnej správy zaistil v tejto súvislosti štyri osoby. Vo všetkých štyroch prípadoch začal trestné stíhanie pre trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru. V prípade dokázania viny hrozí páchatelom trest odňatia slobody v trvaní od troch do osem rokov.

5. **Daňová kobra v prvom štvrtroku roka odhalila 5 prípadov, ktoré boli zamerané primárne na podvody s DPH, prípadne spotrebnými daňami.** Celková škoda vyplývajúca z týchto piatich prípadov spôsobená štátu má hodnotu **11,4 milióna eur. Sumárne máme viac ako 25 obvinených osôb.** Pri týchto prípadoch Daňová kobra, zložená z pracovníkov FS SR, PZ a Generálnej prokuratúry (GP SR), vykonala viac ako 40 prehliadok bytových a nebytových priestorov. Do ich vyšetrovania sa zapojilo viac ako 320 pracovníkov.

Dva prípady, ktorých pracovný názov je **Sivý vlk** a **Vlk**, spolu istým spôsobom súviseli. Mali spoločné črty aj spoločný znak, ktorým boli páchatelia. Organizovali v dvoch samostatných skupinách daňovú trestnú činnosť. Celkove tieto dve skupiny **spôsobili štátu škody vo výške 7,379 milióna eur.** O túto sumu si znížili vlastnú daňovú povinnosť. Polícia súčasne vyhodnocovala možnosti na zaistenie majetku obvinených. Informácie k prípadom podali prezident PZ Tibor Gašpar a prezident FS SR František Imrecze v rámci spoločnej tlačovej konferencii, ktorá sa uskutočnila 23. apríla 2015. Páchatelia vyhotovovali fiktívne účtovné doklady, zápisy, deklarovali fiktívne skladové zásoby, fingovali množstvo a hodnotu dodaných tovarov. **Išlo konkrétne o víno, tlačiarenské farby, o služby ako napríklad elektroinštalačné práce a materiály.** Prípad vplynul

z medializovanej kauzy **Tiché víno**. Trestné stíhanie sa začalo v decembri 2013, vo februári a v apríli 2014 polícia pri 13 domových prehliadkach a 12 prehliadkach iných priestorov zaistila doklady. V rámci konania **sa vyžiadala aj medzinárodná právna pomoc poľských, bulharských, nemeckých, rakúskych a ukrajinských orgánov.**

V apríli 2015 vyšetrovateľ vzniesol v oboch prípadoch obvinenie 18 osobám za zločin založenia, zosnovania, podporovania zločineckej skupiny, za pokračujúci zločin krátenia dane a poistného. Zadržaných bolo 15 osôb, jeden Slováč je zadržaný v Slovinsku pre drogovú trestnú činnosť a po dvoch osobách prebieha pátranie, vznesené boli tri návrhy na väzbu. Prípad **Sivý vlk označil**

prezident FS SR za jeden z najzložitejších, aké kedy Daňová kobra riešila. V rámci nej preverovali viac ako 250 spoločností a viac ako 14 000 faktúr. Preverovanie, či nastalo, alebo nenastalo zdaniteľné plnenie, trvalo viac ako šesť mesiacov.

6. Prípado sa týkal podvodov na spotrebnej dani z tabakových výrobkov v objeme 1,5 milióna eur. Prípado podľa prezidenta FS SR patril medzi najvýznamnejšie prípady odhalenia podvodu na spotrebnej dani, ktorý má aj medzinárodný rozmer. Spolu s Kriminálnym úradom FS (KÚFS) na ňom pracovali kriminálne úrady finančnej správy v Nemecku a Poľsku. Organizátorom trestnej činnosti bol občan žijúci v Nemecku a krajinami nelegálne vyrobených cigariet boli najmä Nemecko a Veľká Británia.

5.3.1 Medzinárodná spolupráca v oblasti boja proti daňovým a colným podvodom a nezákonnej prepravy tovaru

V Košiciach pokračoval v roku 2015 **projekt s názvom „Tímová práca colníkov mobilných jednotiek pri detekcii nezákonnej prepravy tabakových výrobkov v Karpatskom euroregióne“ (angl. skr. WUTCOM)**, ktorý bol schválený Európskym úradom boja proti podvodom OLAF. Koncipovaný je v dvoch častiach a prvýkrát bol realizovaný v októbri 2014. Jeho druhá časť sa uskutočnila v dňoch 17. – 23. mája 2015 v Košiciach.

Projekt mal medzinárodný charakter. Jeho účastníkmi boli colníci mobilných jednotiek všetkých slovenských colných úradov a colníci obdobných jednotiek z Česka, Maďarska a Poľska. Cieľom projektu je praktický výcvik colníkov a predovšetkým výmena informácií a metód pri odhaľovaní nezákonnej prepravy tabakových výrobkov na území EÚ s využitím mobilných röntgenov a služobných psov vycvičených na vyhľadávanie tabaku a tabakových výrobkov.

Ambíciou druhej časti projektu bolo okrem nácviku kooperácie mobilných jednotiek navzájom aj hľadanie modelu rozhodovania v praktickom výkone služobných činností colníkov za účelom zvýšenia efektivity odhaľovania nezákonnej prepravy tovaru s využitím prostriedkov služobnej kynológie a mobilných RTG kontrolných zariadení v pôsobnosti Finančnej správy SR.

V dňoch 28. – 29. mája 2015 sa konalo v Bratislave **82. zasadnutie¹ generálnych riaditeľov z 29 krajín vrátane Turecka**. Dvojdnňové rokovanie s názvom Club Meeting organizovalo Finančné riaditeľstvo SR za účasti zástupcov Európskej komisie. O aktuálnych témach colníctva a ďalšom smerovaní colných správ v rámci európskeho regiónu diskutovalo viac ako 70 hostí.

Jedna z kľúčových tém rokovania súvisela s infraštruktúrou hraničných priechodov na vonkajšej hranici EÚ a jej financovaním. Diskutovalo sa aj o reforme riadenia colnej únie, ktorá je aktuálnou otázkou pri rozhodovaní o jej ďalšom smerovaní. Zástupca Lotyšska uviedol závery prijaté európskou radou k reforme colnej únie, na ktorú nadviazala prezentácia o Úniovom Colnom kódexe, aktuálnom stave jeho uplatňovania a revízií tzv. colných blueprintov (odporúčaní).

Ďalšou témou rokovania bola oblasť colnej spolupráce. V rámci tohto bloku sa hodnotil súčasný stav spolupráce s ukrajinskými colnými orgánmi. Finančná správa oboznámila účastníkov rokovania o zriadení školiaceho strediska na odhaľovanie rádioaktívnych materiálov. Maďarská daňová a colná správa predstavila činnosť a ciele Medzinárodného vzdelávacieho strediska pre vyšetrovanie finančnej kriminality. Na zasadnutí sa okrem iného prezentovali aj príklady úspešnej spolupráce krajín V4 v oblasti odhaľovania podvodov pri minerálnych olejoch.

Žilinskí colníci si koncom septembra 2015 za účasti pozvaných hostí aj z Čiech a Poľska pripomenuli **Národný deň colníkov**. Do programu slávnostnej akadémie v Trstenej bola zaradená sv. omša venovaná práve ich povolaniu.

Každoročne si colníci pripomínajú tento sviatok, aby sa aj s kolegami z iných úradov a štátov podelili o skúsenosti a zhodnotili výsledky svojej práce. Na slávnostnú akadémiu do Trstenej boli pri tejto

---

¹ História zasadnutí siaha až do roku 1959. Vtedy sa uskutočnilo prvé stretnutie tohto charakteru v Belgicku. V tomto roku sa koná v poradí už 82. zasadnutie generálnych riaditeľov colných správ členských štátov EÚ a Turecka, na ktorom sa zúčastňuje viac ako 70 hostí z 29 krajín vrátane zástupcov Európskej komisie.

Slovenská republika má po prvýkrát v histórii možnosť hostiť toto významné podujatie. Finančné riaditeľstvo SR chce využiť túto jedinečnú príležitosť na úspešnú prezentáciu, ako aj na prehlbovanie bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov, obzvlášť v dôležitom období príprav krajiny na predsedníctvo v Rade EÚ. Aj toto je jeden z dôvodov, prečo sa zasadnutie uskutočnilo v priestoroch historickej budovy Národnej rady Slovenskej republiky na Župnom námestí v Bratislave.

príležitosti okrem colníkov z celého Žilinského kraja pozvaní zástupcovia colných úradov nielen našej krajiny, ale aj z Poľska a Českej republiky. Prišiel tiež primátor mesta a traja kapláni, ktorí odslúžili sv. omšu so spomienkou na sv. Matúša, patróna colníkov. Oficiálnu časť v závere dňa vystriedalo krátke posedenie.

Dňa 17. septembra 2015 **podpísali najvyšší predstavitelia colných správ krajín V4 – Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska Deklaráciu o zavedení spoločných rizík pri kontrole textilu a obuvi dovážaných z ázijských krajín** v Trenčíne. Na dvojdňovom rokovaní sa zúčastnili aj riaditelia daňových správ, pričom zoskupenie V4 rozšírili kolegovia z Rakúska a Slovinska.

Hlavnou témou stretnutia najvyšších predstaviteľov colných a daňových správ krajín Vyšehradskej štvorky spolu s Rakúskom a Slovinskom bol **boj proti daňovým podvodom, ktorý môže byť efektívnejší, ak štáty stredoeurópskeho regiónu budú využívať jednotné postupy a podobné metódy**. Finančné riaditeľstvo SR preto zorganizovalo pracovné stretnutie s cieľom otvoriť ďalší priestor na zintenzívnenie vzájomnej spolupráce v rámci regiónu. Navrhlo spojenie podujatia so zasadnutím generálnych riaditeľov daňových správ krajín V6. Zasadnutie oboch formátov sa konalo v dňoch 17. – 18. septembra 2015 v Trenčíne

a finančnú správu na ňom reprezentovali prezident František Imrecze a viceprezidentka Dana Meager.

Najvýznamnejším bodom stretnutia bol podpis Spoločnej deklarácie krajín V4 o zavedení spoločných rizík pri kontrole textilu a obuvi dovážaných z ázijských krajín. Jednou z kľúčových tém stretnutia V4 boli aj výsledky pracovnej skupiny zaoberajúcej sa bojom proti daňovým únikom z minerálnych olejov.

Rokovanie skupiny V6 sa sústredilo predovšetkým na tému kontrolného výkazu DPH a jeho dopad na odhaľovanie daňových podvodov. Na zasadnutí sa okrem iného diskutovalo aj o otázkach spojených s daňovým tajomstvom, zrušením registrácie DPH pri fyzických a právnických osobách, primárnej úprave základu dane u závislých osôb, či simultánnych kontrolách. Na spoločnom zasadnutí sa asi 40 účastníkov venovalo téme colnej hodnoty a transferového oceňovania.

Zmyslom regionálnych stretnutí tohto typu je, aby členské štáty využívali zjednotené postupy, čím bude aktivita Európskej únie v boji proti spomenutým fenoménom účinnejšia. V stredoeurópskom regióne sa to týka predovšetkým definovania podobných rizikových profilov pri citlivých tovaroch dovážaných na územie krajín V4.

V dňoch 12. - 15. októbra 2015 sa konala jubilejná **20. konferencia „Task Group Cigarette“ v Bratislave**, na ktorej sa zúčastnili špecialisti na boj proti nelegálnemu obchodovaniu s tabakovými výrobkami z celej EÚ za účasti expertov z INTERPOLU, EUROPOLU, WCO, misie EUBAM a špecialistov z RILO.

Organizátorom tohto prestížneho stretnutia je každoročne Európsky úrad pre boj proti podvodom (**OLAF**). Slovensko bolo v roku 2015 hosťujúcou krajinou. Organizačne ju zabezpečovali experti FS SR z Kriminálneho úradu FS (KUFŠ). Konferencia patrí vzhľadom na účasť odborníkov z tejto špecifickej oblasti a úroveň organizácie k prestížnym udalostiam na európskej úrovni. Konferenciu otvoril za FS SR jej prezident František Imrecze.

Kľúčovými témami rokovania bola aktuálna situácia v oblasti nelegálnej výroby tabakových výrobkov, obchodovania s týmito výrobkami, prehodnotenie nových trendov v oblasti pašovania cigariet v jednotlivých krajinách, ako aj na území celej EÚ, výmena informácií o nových „modus operandi“ pri jednotlivých druhoch dopravy (letecká, námorná automobilová, zásielkové služby, ...) a zlepšenie medzinárodnej spolupráce.

Cieľom tejto konferencie bolo nájsť a presadiť nové efektívne nástroje v boji proti nelegálnemu obchodovaniu s tabakovými výrobkami, redukovať ponuku pašovaných cigariet na vnútornom trhu EÚ a posilniť spoluprácu zložiek presadzujúcich právo so zástupcami legálnych producentov tabakových výrobkov.

Slovensko ako hostiteľská krajina mala na konferencii početné zastúpenie expertov najmä z radov príslušníkov Prezídia policajného zboru, Finančného riaditeľstva SR a KÚFS.

6. Školiace aktivity

6.1 OCKÚ OLAF

OCKÚ OLAF zrealizoval v roku 2015 školenia zamerané na oblasť ochrany finančných záujmov Európskej únie v zmysle Plánu vzdelávania v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ na rok 2015, ktorý bol schválený dňa 15. decembra 2014 Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR v súlade s Akčným plánom k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike. V rámci ochrany finančných záujmov EÚ vyškoliť OCKÚ OLAF **na 25 školiacich aktivitách celkom 1 170 zamestnancov verejnej správy** podieľajúcich sa na implementačnom a kontrolnom systéme štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu, poľnohospodárskych fondov a tradičných vlastných zdrojov (vrátane preškolených vyšetrovateľov Národnej kriminálnej agentúry Prezídia policajného zboru SR – NAKA).

Cieľom školení bolo zlepšenie systému ochrany finančných záujmov EÚ a posilnenie administratívnych kapacít Slovenska v tejto oblasti prostredníctvom zabezpečenia školiacich aktivít podľa požiadaviek orgánov zainteresovaných do ochrany finančných záujmov EÚ na Slovensku.

Cieľovou skupinou boli zamestnanci verejnej správy, podieľajúci sa na implementačnom a kontrolnom systéme štrukturálnych fondov (ŠF), Kohézneho fondu (KF), poľnohospodárskych fondov a tradičných vlastných zdrojov. Išlo o zamestnancov riadiacich orgánov, sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi, implementačných agentúr, orgánov kontroly a auditu a subjektov finančnej správy SR, Finančného riaditeľstva SR, prokuratúry a policajných zložiek.

Lektormi školení boli zamestnanci Úradu vlády SR, Ministerstva financií SR, Úradu pre verejné obstarávanie, Pôdohospodárskej platobnej agentúry, Prezídia policajného zboru, Finančnej správy SR, Protimonopolného úradu SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR, Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Generálnej prokuratúry SR.

Okrem vyššie uvedených školení OCKÚ OLAF zorganizoval 4 školenia pre vyšetrovateľov NAKA, ktoré boli zamerané na systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007–2013, systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007–2013 a ochranu finančných záujmov EÚ v SR v mesiacoch marec – máj 2015.

1.	Správna evidencia nezrovnalosti v ITMS, riešenie nezrovnalosti v rámci auditov operácií a systémových auditov 5x
2.	Forenzny audit 1x
3.	Kartelové dohody, dokazovanie kolúzneho správania 2x
4.	Zákon o verejnom obstarávaní, konflikt záujmov 2x
5.	Nezrovnalosti v poľnohospodárskych fondoch v podmienkach Slovenskej republiky 1x
6.	Ochrana finančných záujmov Európskej únie v podmienkach Slovenskej republiky, Centrálna databáza vylúčených subjektov 1x
7.	NAKA – ochrana finančných záujmov EÚ v SR 2x
8.	Mechanizmy colných podvodov a ich odhaľovanie colnými orgánmi pri výkone následných kontrol v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ v SR 1x
9.	Mechanizmy daňových podvodov DPH, odhaľovanie podozrení z podvodov v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ v SR 1x
10.	Kontrola a audit v rámci implementácie finančnej pomoci EÚ v podmienkach SR 2x
11.	Trestné právo v kontexte ochrany finančných záujmov EÚ v SR 1x
12.	Nezrovnalosti v poľnohospodárskych fondoch v podmienkach SR 1x
13.	Nezrovnalosti v oblasti tradičných vlastných zdrojov rozpočtu Európskej únie v podmienkach Slovenskej republiky 1x
14.	Systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a ochrana finančných záujmov EÚ v SR pre NAKA 4x
Spolu	25 školení

6.2 Ostatní siet'oví partneri

FS SR participuje na medzinárodných programoch (napr. v rámci programu „Hercule II“, „Hercule III“ Európskej komisie, vid' časť 6.3) a zamestnanci FS SR sa zúčastňujú na rôznych školiacich aktivitách, workshopoch a konferenciách zameraných na predchádzanie a boj proti podvodom, korupcii a pašovaniu tovaru.

Projekt s názvom „Tímová práca colníkov mobilných jednotiek pri detekcii nezákonnej prepravy tabakových výrobkov v Karpatskom euroregióne“ (angl. skr. WUTCOM) bol schválený Európskym úradom boja proti podvodom - OLAF. Koncipovaný je v dvoch častiach a prvýkrát bol realizovaný v októbri 2014. Jeho druhá časť sa uskutočnila v dňoch 17. – 23. mája 2015 v Košiciach.

Projekt mal medzinárodný charakter. Jeho účastníkmi boli colníci mobilných jednotiek všetkých slovenských colných úradov a colníci obdobných jednotiek z Česka, Maďarska a Poľska. Cieľom projektu je praktický výcvik colníkov a predovšetkým výmena informácií a metód pri odhaľovaní nezákonnej prepravy tabakových výrobkov na území EÚ s využitím mobilných röntgenov a služobných psov vycvičených na vyhľadávanie tabaku a tabakových výrobkov.

V roku 2015 bol v rámci projektu rozšírený počet školených colníkov a zabezpečená účasť zahraničných kolegov so služobnými psami na vyhľadávanie tabakových výrobkov, aby bolo možné priamo v teréne podrobne spoznať a porovnať metodiku pachových prác služobných psov v jednotlivých krajinách. Určitým špecifikom v porovnaní s rokom 2014 bola realizácia časti tréningu na diaľnici D1 Košice – Prešov s účinnou participáciou Krajského dopravného inšpektorátu PZ SR Prešov a Národnou diaľničnou spoločnosťou, a.s..

Ambíciou druhej časti projektu bolo okrem nácviku kooperácie mobilných jednotiek navzájom aj hľadanie modelu rozhodovania v praktickom výkone služobných činností colníkov za účelom zvýšenia efektivity odhaľovania nezákonnej prepravy tovaru s využitím prostriedkov služobnej kynológie a mobilných RTG kontrolných zariadení v pôsobnosti Finančnej správy SR.

ÚVO organizoval v roku 2015, v spolupráci s Inštitútom pre verejnú správu (IVS), školenia zamerané na dohľad nad verejným obstarávaním, na výklad zákona o verejnom obstarávaní (pre začiatočníkov ako i pokročilých), o elektronickom úložisku, o referenciách a elektronickom trhovisku (Elektronický kontraktový systém - EKS) a o zelenom verejnom obstarávaní. Celkovo sa na uskutočnených školeniach zúčastnilo **viac ako 400 záujemcov** s celoslovenským zastúpením.

ÚVO sa podieľal aj na zabezpečení školiteľov a spoluorganizovaní školení pre pracovníkov štátnej správy, konkrétne z Úradu vlády Slovenskej republiky (Novela zákona o verejnom obstarávaní s ohľadom na zriadenie a zavedenie Registra konečných užívateľov výhod dňa 16. októbra 2015).

MF SR (odbor systémových analýz a účtovníctva) v roku 2015 zorganizovalo 5 externých školení týkajúcich sa problematiky nezrovnalostí evidovaných v systéme ITMS pre riadiace a sprostredkovateľské orgány MPSVR SR, MH SR, MŽP SR, ÚV SR, MF SR, MPRV SR, MF SR, MZ SR, MDVRR SR a správy finančnej kontroly(ÚVA). Celkovo bolo preškolených **211 pracovníkov**.

Sekcia auditu a kontroly MF SR organizovala v rámci systému vzdelávania v oblasti finančnej kontroly a auditu verejnej správy v roku 2015 **školenie** pod názvom: „**Nezrovnalosť**“, na ktorom bolo celkovo preškolených **25** účastníkov, ako aj nasledovné školenia v oblasti verejného obstarávania: „Aktuálne platný zákon o verejnom obstarávaní, hlavné zmeny a prínosy nového zákona o verejnom obstarávaní“ (**33** účastníkov), „Najčastejšie pochybenie vo verejnom obstarávaní za obdobie 2008-2015“ (**81**

účastníkov), „Zákon o verejnom obstarávaní“ (12 účastníkov), „Nedostatky vo verejnom obstarávaní identifikované pri výkone certifikačných overovaní a v rámci auditov EK a EDA“ (12 účastníkov).

MDVRR SR zorganizovalo v 2. polroku 2015 školenie „Forenzný audit – príklady z praxe“, ktorého sa zúčastnilo 23 zamestnancov partnerov siete AFCOS.

Ostatní sieťoví partneri neorganizovali školiace aktivity zamerané na oblasť OFZ EÚ avšak zúčastňovali sa na školeniach organizovaných v tejto oblasti OCKÚ OLAF a taktiež informovali o tejto problematike v prípade záujmu na školeniach a seminároch pre prijímateľov pomoci z prostriedkov EÚ.

6.3 Aktivity zamerané na ochranu finančných záujmov EÚ – program Európskej komisie Hercule

Európska komisia schválila v roku 2004 program na podporu činností v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie pod názvom Hercule. Hlavným cieľom programu je ochrana finančných záujmov EÚ, a tým aj zvyšovanie konkurencieschopnosti ekonomiky EÚ a zabezpečenie ochrany peňazí daňových poplatníkov. V programovom období 2007-2013 bol implementovaný program Hercule II. Od 1. januára 2015 nadobudlo účinnosť Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 250/2014 z 26. februára 2014, ktorým sa ustanovuje program na podporu činností v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie (program Hercule III). Ide o viacročný akčný program na podporu činností v oblasti boja proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy Európskej únie. V rámci programu bolo členským štátom vyčlenených 104,9 mil. EUR na podporu ich boja proti podvodom, korupcii a iným protiprávnym činnostiam. Program pomáha financovať konkrétne projekty; napríklad nákup röntgenových skenerov, technického vybavenia, ktoré sú zamerané na zastavenie pašovania a inej trestnej činnosti proti finančným záujmom EÚ. Program Hercule III bude financovať taktiež vzdelávacie aktivity v členských štátoch EÚ.

FS SR realizovala v roku 2015 viaceré projekty financované v rámci programu Hercule II a Hercule III, najmä v rámci technickej pomoci a vzdelávacích aktivít, ktorých cieľom je zabezpečiť jednotlivé formy podpory na zvýšenie úrovne agend finančnej správy zameraných na predchádzanie a odhaľovanie činností poškodzujúcich finančné záujmy EÚ v SR. V rámci plnenia programu Hercule II boli realizované dva projekty a v rámci programu Hercule III bol realizovaný jeden projekt.

V júli 2013 až júni 2015 prebiehal **projekt: „Nákup technického vybavenia pre špecializované útvary finančnej správy Slovenskej republiky na odhaľovanie prítomnosti cigariet a tabaku“ - projekt WUTCOM**. Projekt sa realizoval v rámci programu Hercule II a bol schválený Európskou komisiou v máji 2013. Cieľom projektu bolo zrealizovať nákup technického vybavenia pre špecializované útvary finančnej správy Slovenskej republiky na odhaľovanie prítomnosti cigariet a tabaku. Na realizáciu projektu s predpokladaným rozpočtom 126 170,00 EUR (bez DPH) získalo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky grant vo výške 63 085,00 EUR. Financovanie projektu FR SR bolo zabezpečené z tabakového fondu. V roku 2015 bolo v rámci projektu obstaraných 7 ks videoendoskopov určených pre colné úrady v celkovej hodnote 11 480,00 €. Po ukončení projektu bola vypracovaná záverečná správa pre OLAF. Celkový rozpočet projektu dosiahol 93 425,20 € (bez DPH).

V októbri 2014 až máji 2015 bol realizovaný projekt pod názvom: **„Tímová práca colníkov mobilných jednotiek pri odhaľovaní nezákonnej prepravy tabakových výrobkov v Karpatskom euroregióne“**. Projekt sa realizoval v rámci programu Hercule II a bol schválený Európskou komisiou v júli 2014. Cieľom projektu bolo prehĺbenie vedomostí a zlepšovania zručností colníkov mobilných jednotiek potrebných pre detekciu nelegálnej prepravy tabaku a tabakových výrobkov. Na realizáciu projektu s predpokladaným rozpočtom 93 302,08 EUR (bez DPH) získalo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky grant vo výške 74 641,00 EUR. Financovanie projektu FR SR bolo zabezpečené z tabakového fondu. V máji 2015 sa v Košiciach uskutočnil druhý cyklus školenia pre colníkov a psovodov zo Slovenskej republiky, Českej republiky, Poľska a Maďarska. (Prvý cyklus školenia sa uskutočnil v októbri 2014).

Po ukončení projektu bola vypracovaná záverečná správa pre OLAF. Celkový rozpočet projektu dosiahol 60 852,55 EUR (bez DPH).

V apríli až decembri 2015 sa uskutočnil projekt: **„Školenie zamerané na odhaľovanie pašovaných a falšovaných tabakových výrobkov v leteckej, pozemnej a lodnej kontajnerovej doprave“**. Projekt sa

realizoval v rámci programu Hercule III a bol schválený Európskou komisiou v marci 2015. Na realizáciu projektu s predpokladaným rozpočtom bol 77 000 EUR (s DPH) získalo FR SR grant vo výške 61 500 EUR. Financovanie projektu FR SR bolo zabezpečené z tabakového fondu. Cieľom projektu bolo zvýšenie účinnosti colných kontrol v kontajnerovej preprave, zároveň posilnenie boja proti nezákonnej činnosti spojené s pašovaním tabakových výrobkov, ochrana finančných záujmov EÚ.

V rámci projektu sa v septembri 2015 v Mojmirovciach uskutočnilo 5-dňové **medzinárodné školenie pre colníkov zo Slovenskej republiky, za účasti odborníkov z členských štátov Európskej únie** (Česká republika, Nemecko, Fínsko, Maďarsko, Litva, Malta, Holandsko, Poľsko a Španielsko). Na základe skúseností a znalostí získané počas tohto školenia bol vytvorený e-learningový materiál s tematikou colných kontrol v kontajnerovej doprave. Záverečná správa pre OLAF bude vypracovaná v roku 2016.

7. Vydávanie informačných a propagačných materiálov

7.1 OCKÚ OLAF

V máji 2015 boli obstarané aktualizované tlačené, informačné materiály (letáky, bannery, informačná tabuľa) a propagačné predmety OCKÚ OLAF (perá, led kľúčienky, vizitkáre, nálepky, balóny) v celkovom počte **1 530 ks**, ktoré boli distribuované v rámci rôznych podujatí (napr. DOD ÚV SR dňa 7. mája 2015, prednášky pre RRA, v rámci prezentácie činnosti na pracovných rokovaniach OCKÚ OLAF a SKPK, účastníkom a lektorom na školeniach z oblasti OFZ EÚ organizovaných OCKÚ OLAF).

V rámci propagácie činnosti odboru OCKÚ OLAF a OFZ EÚ v SR bol ďalej šírený leták o úlohách a činnosti OCKÚ OLAF a úradu OLAF (napr. na RRA Topolčiansko, Dolný Turiec, Prešov, Lučenec, na CKO - OIP ÚV SR, v rámci Dňa Európy, na regionálne colné úrady - pre hovorcov Finančnej správy SR, v priestoroch Úradu vlády SR, zamestnancom Úradu vlády SR v rámci seminára, ktorý sa uskutočnil v dňoch od 18.- 20. septembra 2015, na Roadshow 2015 pod záštitou Úradu vlády SR pre študentov na 16 stredných a stredných odborných školách v krajských mestách na Slovensku v mesiacoch november až december 2015, v rámci národného dňa colníkov, na seminároch organizovaných OCKÚ OLAF v spolupráci s partnermi siete AFCOS zameraných na problematiku OFZ EÚ, prostredníctvom členov Pracovnej skupiny pre komunikáciu (PSK) pod RV (vrátane priebežného zverejňovania elektronickej verzie letáku OCKÚ OLAF na webových sídlach členov PSK a loga OCKÚ OLAF a pod.).

7.1.1 Iné aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ v SR

- partneri siete AFCOS prostredníctvom Pracovnej skupiny pre komunikáciu (PSK) zriadenej pod Riadiacim výborom vypracovali a následne zverejnili dňa 7. apríla 2015 na svojich webových stránkach **„Výročnú správu o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR za rok 2014“**. Zároveň sa pravidelne zverejňuje na webovom sídle OCKÚ OLAF aj Výročná správa úradu OLAF a Správa Komisie EP a Rade Ochrana finančných záujmov Európskej únie – Boj proti podvodom za predchádzajúci kalendárny rok“.
- SKPK sa zapojila do prípravy a realizácie osláv „Dňa Európy“, ktorý sa konal dňa 7. mája 2015 v Bratislave prezentáciou v stánku Úradu vlády SR – CKO na tému: „Ako eurofondy pomáhajú našej krajine“. Verejnosti, najmä mládeži, boli poskytnuté relevantné informácie o pôsobení ÚV SR

v oblasti boja proti korupcii a boja proti podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ (OFZ EÚ) v SR a zároveň boli rozdane informačné a propagačné materiály OCKÚ OLAF, OKPK SKPK, vrátane letáku úradu OLAF v slovenskom jazyku a brožúry Európskej komisie s tematikou boja proti falšovaniu priemyselného tovaru.

- OCKÚ OLAF taktiež participoval na príprave 10. ročníka súťaže Mladý Európan (formou otázok v rámci pripraveného testu pre žiakov). Išlo o celoslovenskú súťaž, ktorú vyhlasuje Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku a ktorá je určená pre študentov 2. a 3. ročníkov gymnázií a stredných odborných škôl a ktorá prebiehala od 8. apríla do 6. mája 2015, s ukončením v národnom kole dňa 4. júna 2015.
- V dňoch 27. októbra - 9. novembra 2015 zrealizovala v rámci zvyšovania povedomia verejnosti o problematike prevencie korupcie a podvodom v súvislosti s fondmi Európskej únie SKPK ÚV SR v spolupráci s Regionálnymi rozvojovými agentúrami (ďalej aj „RRA“), a to RRA Topolčiansko, Lučenec, Dolný Turiec a Prešov (vrátane ústredia v Banskej Bystrici), zriadenými pod Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, prednášky na tému: „Zvyšovanie

právneho vedomia v oblasti boja proti korupcii, boja proti podvodom a ochrana finančných záujmov EÚ v SR“, ktorých účastníkmi boli zástupcovia miest a obcí jednotlivých regiónov Slovenska (aj ako prijímatelia pomoci EÚ) a tiež študenti Obchodnej akadémie v Martine. V rámci prednášky týkajúcej sa ochrany finančných záujmov EÚ v SR sa prítomní zástupcovia miest a obcí Slovenska a študenti dozvedeli o tom, čo je ochrana finančných záujmov, čo je OLAF, boli oboznámení s činnosťou OCKU OLAF, ako aj s možnosťami nahlásenia podozrenia zo zneužitia finančných prostriedkov Európskej únie, vrátane uvedenia príkladov z praxe. Počas diskusie boli účastníkom zodpovedané aj otázky k prednášanej problematike. Školenia sa zúčastnilo celkom 183 primátorov a starostov miest a obcí na Slovensku a 40 študentov Obchodnej akadémie v Martine.

- SKPK Úradu vlády SR naďalej pokračovala v realizácii projektu: **„Vzdelávanie detí a mládeže v oblasti OFZ EÚ a boja proti korupcii“**, ktorý vypracovala v septembri 2013. V súčasnosti je problematika prevencie a boja proti korupcii a podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov zapracovaná v rámci aktualizácie Národného štandardu finančnej gramotnosti (NŠFG), verzia 1.1, účinného od 1. septembra 2014. V NŠFG sú uvedené problematiky zapracované v Teme 2 - Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí, v Čiastkovej kompetencii 3 - Posúdiť význam boja proti korupcii, ochrany proti praniu špinavých peňazí a ochrany finančných záujmov EÚ na všetkých troch úrovniach (t.j. na základných školách a na 1.a 2. stupni stredných škôl).
- V sledovanom období sa zástupkyne SKPK ako členky zúčastňovali na zasadnutiach Medzirezortnej expertnej skupiny pre finančnú gramotnosť, kde je riešená problematika implementovania vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti na školách, vrátane problematiky prevencie a boja proti korupcii a podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov Európskej únie.
- V dňoch 8.- 9. októbra 2015 zamestnankyňa OCKÚ OLAF prezentovala v rámci 9. konferencie o vnútornom audite a finančnej kontrole v hoteli Bôrik, organizovanej MF SR, NKÚ SR a vybranými externými spoločnosťami ochranu finančných záujmov EÚ v SR v rámci témy konferencie "Aktuality a skúsenosti v kontrolnej činnosti, auditu a finančného vyšetovania".

7.2 Aktivity ostatných sieťových partnerov

FS SR bola aj v minulom roku aktívna v oblasti vzdelávania verejnosti. Pracovníci FS SR sa zúčastňovali na besedách v školách i na rôznych verejných akciách.

FS SR sa zúčastnila dňa 27. augusta 2015 na leteckých dňoch SIAF 2015 na letisku Sliač pri Banskej Bystrici. Návštevníkom bola prezentovaná práca colníkov, ukážky zaisteného tovaru, falzifikátov výrobkov ako aj podomácky vyrobené zariadenie na výrobu liehu. Prezentovala sa aj čestná jednotka, ako útvar finančnej správy, ktorý zabezpečuje rôzne reprezentačné akcie.

Dňa 18. septembra 2015 sa konali **oslavy Dňa colníkov** na Hlavnom námestí v Bratislave zorganizované v spolupráci s mestom Bratislava.

Dňa 11. novembra 2015 **navštívili** colníci FS SR v rámci tzv. hospodárskeho týždňa **Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Prievidzi**, aby oboznámili žiakov 5. ročníka s ich základnými povinnosťami vo vzťahu k colnému úradu v prípade, ak by si chceli otvoriť vlastnú kaviareň či reštauráciu. Aj týmto spôsobom sa učitelia školy snažia pre svojich žiakov spojiť teóriu s praxou. V rámci tohto projektu zástupcovia viacerých štátnych inštitúcií oboznámili študentov so základnými informáciami o podnikaní a prevádzkovaní podnikov v oblasti spoločného stravovania, či reštaurácií a o povinnostiach s tým

spojených. Práve tento typ školy vzdeláva mladých ľudí, u ktorých je vysoký predpoklad, že sa v ich budúcom pracovnom živote dostanú do priameho kontaktu s colným úradom.

Colníkov reprezentoval zástupca vedúceho priedvzskej pobočky colného úradu, ktorý sa zamerl na oblasť spotrebnej dane z alkoholických nápojov, zdôraznené boli povinnosti pri evidencii daňových subjektov ako držiteľov povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu a držiteľov oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu. Okrajovo sa dotkol i témy organizačná štruktúra finančnej správy a ďalšie činnosti colníkov pri výkone colného dohľadu a daňového dozoru.

Takáto činnosť colníkov je súčasťou prevencie proti colným a daňovým podvodom a inej protispoločenskej činnosti. Zároveň je aj nástrojom na zvyšovanie finančnej gramotnosti mladých ľudí a má stimulovať spoluprácu občanov s colnými a inými štátnymi orgánmi.

V rámci zvyšovania finančnej gramotnosti navštívili študenti Obchodnej akadémie v Považskej Bystrici dňa 2. decembra 2015 pobočku **daňového úradu v Trenčíne** v rámci predmetu Daňová sústava, kde im daňoví špecialisti vysvetlili, čím sa úrad zaoberá a aké činnosti vykonáva. Trenčianski daniari vysvetlili študentom aj ako zdaňovať, napr. odmeny z dohôd o brigádnickej práci a pripravili pre nich praktický príklad na vyplnenie daňového priznania. Týmto spôsobom sa učitelia odborných ekonomických predmetov z Obchodnej akadémie snažili pre svojich žiakov spojiť teóriu s praxou. Pre daňových pracovníkov je **táto činnosť súčasťou prevencie v boji proti daňovým podvodom.**

8. Vydávanie tlačových správ

8.1 OCKÚ OLAF

V roku 2015 bolo na webovom sídle **OCKÚ OLAF** zverejnených **27 tlačových správ** súvisiacich s ochranou finančných záujmov Európskej únie v SR. Boli zverejnené informácie o vzdelávacích aktivitách organizovaných OCKÚ OLAF, o schválení aktualizovanej Národnej stratégie, o Správe Komisie o splnení cieľov programu Hercule II., v rámci ktorého sú realizované aktivity zamerané na OFZ EÚ, ako aj o programe Hercule III, ktorý je realizovaný v rokoch 2014-2020 a poskytne členským štátom EÚ celkovo 104,9 mil. EUR, o návšteve bulharského AFCOS na Slovensku, o prednáškach na RRA v SR, o účasti na Dni Európy dňa 7. mája 2015 v Bratislave, o všetkých tlačových správach úradu OLAF a pod.

8.2 Ostatní sieťoví partneri

Okrem OCKÚ OLAF vydali v sledovanom období tlačové správy, týkajúce sa problematiky ochrany finančných záujmov EÚ nasledovní **sieťoví partneri**:

FS SR na webovej stránke www.financnasprava.sk informuje verejnosť o odhaleniach a zaistiach tovaru (drogy, tabak, cigarety, obuv, odevy, iný tovar priemyselného vlastníctva), ako aj o odhaleniach nelegálnych výrobní a iných relevantných skutočnostiach súvisiacich s ochranou finančných záujmov SR a v konečnom dôsledku aj EÚ. OLAF je priebežne informovaný o niektorých závažných záchytoch tovaru. V roku 2015 zverejnila celkovo **365 tlačových správ**. FS SR na svojich webových stránkach pravidelne informuje verejnosť aj o daňových a colných otázkach, ktoré sú každodenne aktualizované. Taktiež vydáva interný spravodaj pre zamestnancov FS SR, ako aj externý spravodaj určený pre verejnosť.

MF SR (CO) vydávalo v roku 2015 pravidelné tlačové správy o stave čerpania prostriedkov EÚ, ktoré zverejňoval na webovej stránke MF SR <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatId=84&NewsID=818>. Tieto tlačové správy neobsahujú špecifické informácie k jednotlivým identifikovaným nezrovnalostiam.

V roku 2015 **NKÚ SR** informoval verejnosť o svojej činnosti v oblasti kontroly prostriedkov Európskej únie v SR.

V decembri 2015 bola na NKÚ SR prezentovaná Výročná správa Európskeho dvora audítorov (EDA) o plnení rozpočtu EÚ za rok 2014 a o európskych rozvojových fondoch. EDA odporučil, aby Európska komisia (EK) čo najskôr analyzovala oblasti trvalo vysokej chybovosti a posúdila príležitosti na jej znižovanie a zároveň posilnenie zamerania na výkonnosť v oblasti výdavkov. Člen EDA za NKÚ SR uviedol, že práve nápravné opatrenia, ktoré vykonali orgány v členských štátoch ako aj samotná EK, mali pozitívny vplyv na odhadovanú chybovosť. Celková odhadovaná chybovosť by bez nich dosiahla 5,5 %. Typickými chybami bolo napríklad preplatenie výdavkov, ktoré boli neoprávnené, alebo nákupy bez náležitého uplatnenia pravidiel verejného obstarávania.

Prípady podozrení z podvodu, ktoré EDA zistí, zasiela úradu **OLAF** na analýzu a prípadné vyšetrovanie. V roku 2014 zistili 22 prípadov podozrenia z podvodu, ktoré následne zaslali OLAF.

V prípade Slovenska EDA skúmal 16 operácií, ktoré využili finančné prostriedky EÚ. Až pri polovici z nich však narazil na jednu alebo viacero pochybení predovšetkým v oblasti verejného obstarávania, nadmerného vykázania poľnohospodárskej plochy či neoprávnených poľnohospodárskych pozemkov (Bulharsko – 13 preskúmaných operácií/2 chybné, Česká republika – 41/16, Grécko – 55/13, Maďarsko – 32/11). „Typickými chybami sú napríklad preplatenie výdavkov, ktoré boli neoprávnené alebo nákupy bez náležitého uplatnenia pravidiel verejného obstarávania. Odhad chybovosti nie je meradlom

podvodov, neúčinnosti alebo plytvania, zameriava sa na odhad peňazí, ktoré nemali byť vyplatené, keďže neboli použité v súlade s príslušnými predpismi a nariadeniami.

V tlačovej správe zo dňa 16. novembra 2015 NKÚ informovalo o rokovaní najvyšších predstaviteľov maďarského a slovenského najvyššieho kontrolného úradu v Budapešti. Predseda NKÚ SR Karol Mitrík ponúkol spoluprácu pri vykonaní paralelnej kontroly v oblasti daní a ciel. Predseda NKÚ SR ďalej v tejto súvislosti uviedol, že uvedená spolupráca sa dá nasmerovať tiež do spoločných kontrol, výmeny metodických, analytických informácií v oblasti **kontroly využívania európskych fondov či projektov rozvoja cezhraničnej spolupráce**², nakoľko povinnosťou najvyšších kontrolných inštitúcií je upozorňovať nielen na systémové chyby v nakladaní s verejnými financiami a majetkom, ale aj aktívne vstupovať do modelovania procesov efektívneho, účinného nakladania s peniazmi daňových poplatníkov od najvyššej štátnej úrovne po miestne samosprávy. Predseda NKÚ SR poznamenal, že je v tejto sfére možné využiť skúsenosti z prebiehajúcej slovensko-českej spolupráce.

V septembri 2015 NKÚ SR vo svojej tlačovej správe informoval verejnosť o výkone kontrol, zameraných na výkonnosť eurofondov v rámci stratégie svojej činnosti. Uviedol, že sa v rámci svojej činnosti zameriava na odhalenie slabých miest nastavených systémov a definuje, čo by sa malo zmeniť a čo by sa malo zlepšiť. Prostredníctvom kontrol výkonnosti definuje dobrú prax a identifikuje neefektívne a neúčinné správanie kompetentných orgánov, aby sa neopakovali chyby, ktoré majú dosah na verejné financie. Uviedol, že NKÚ SR má ambíciu podieľať sa na správnom a efektívnom riadení štátu.

V správe bolo uvedené, že úrad má samostatnú sekciu kontroly eurofondov, ktorá okrem klasickej kontrolnej činnosti vykonáva v mene NKÚ SR niekoľko ďalších funkcií. Kontrola eurofondov patrí medzi hlavné priority NKÚ SR. V správe bolo uvedené, že úrad vykonáva v oblasti EÚ fondov rozsiahle kontroly výkonnosti, v ktorých identifikuje rizikové oblasti, ktoré sú predmetom následných kontrol.

V tlačovej správe zo dňa 23. septembra 2015 NKÚ SR informoval o vykonaní kontroly efektívnosti riadenia vybraných operačných programov Národného strategického referenčného rámca 2007-2013, aby zistil dôvody, prečo Slovensko nečerpalo viac peňazí. NKÚ SR odporúčalo poučiť sa z týchto zistení a pre programové obdobie 2014–2020 zapracovať príklady dobrej praxe. Kontrolárom NKÚ SR sa podarilo špecifikovať sedem oblastí, ktoré mali výrazný dosah na implementáciu operačných programov. Či už ide o významnosť stabilných stratégií, zmeny a rušenie výziev, komplikované verejné obstarávanie alebo fluktuáciu zamestnancov najmä na riadiacich pozíciách.

Ako jeden z hlavných dôvodov čerpania, ktoré nedosiahlo ani na priemernú úroveň Európskej únie, bol vyhodnotený efekt politických cyklov a s tým súvisiaca vysoká fluktuácia. Tá v roku 2010 dosiahla u niektorých riadiacich orgánov až 47 %. Najvyšší kontrolný úrad SR preto odporúča upraviť príslušné zákony tak, aby zastabilizovali pracovníkov na riadiacich pozíciách, ktorí svojou odbornosťou aj historickou pamäťou sú zárukou správneho riadenia, a aby zabránili fluktuácii pracovníkov v oblasti čerpania štrukturálnych fondov.

Kontrolná skupina NKÚ SR sa v priebehu kontroly snažila identifikovať aj tzv. príklady dobrej praxe v riadení operačných programov, ktoré by mohli byť uplatnené pri implementácii operačných programov v programovom období 2014–2020. V novom programovom období má Slovenská republika k dispozícii

---

² Bilaterálna spolupráca NKÚ SR a ŠKÚ Maďarska prebieha od roku 2005. Predstavitelia oboch úradov si počas ostatných rokov vymieňali cenné skúsenosti v oblasti legislatívy a práva, výkonnostnej kontroly, boja proti korupcii, uplatňovania pôsobnosti kontroly samosprávy, kontroly miestnej samosprávy či PPP projektov, regionálneho školstva i štátneho rozpočtu.

prostriedky v celkovej výške 13,5 miliardy eur. Práve nájdené príklady dobrej praxe môžu Slovensku pomôcť zlepšiť čerpanie peňazí z EU v budúcnosti.

Jedným z odporúčaní NKÚ SR pre efektívne čerpanie je vyhlásiť veľké výzvy na predloženie žiadostí o nenávratný finančný príspevok hneď v prvých rokoch implementácie programov. To je jeden z **príkladov dobrej praxe**, pretože ako sa ukázalo, platí, že kto prvý vyhlasuje výzvy, ten prvý čerpá.

V tlačovej správe odporúčalo pri monitorovaní stavu implementácie NKÚ SR **zaviesť ukazovateľ úspešne ukončených verejných obstarávaní na úrovni programu**. Tento údaj reálne odzrkadľuje potenciál programu čerpať finančné prostriedky.

Účelom kontroly bolo zistiť, ako riadenie operačných programov NSRR 2007-2013 reálne prebieha, čo v ich procese funguje, čo naopak nefunguje a prečo tomu tak je.

Výsledkom kontrol boli odporúčania, ktoré boli prezentované kontrolovaným riadiacim orgánom ako aj Centrálnemu koordinačnému orgánu na Úrade vlády SR. V správe o výsledku kontrolnej akcie NKÚ SR identifikoval potrebu zmeny zákona o verejnom obstarávaní ako aj zmenu zákonov na stabilizovanie personálu a administratívy súvisiacej s agendou štrukturálnych fondov.

Ostatní sieťoví partneri nevydávali vlastné tlačové správy. Na svojich webových sídlach zverejňovali informácie týkajúce sa problematiky OFZ EÚ na základe požiadavky OCKÚ OLAF, resp. úradu OLAF a taktiež v nadväznosti na úlohy vyplývajúce z činnosti PSK pod Riadiacim výborom.

9. Záver

V rámci prevencie, t.j. predchádzania podvodom, nezrovnalostiam a korupcii bude OCKÚ OLAF v spolupráci so sieťovými partnermi aj v novom programovom období 2014-2020 naďalej vyvíjať aktivity v oblasti neustáleho zvyšovania povedomia verejnosti o potrebe ochrany finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike a vyššej propagácie svojej činnosti voči subjektom EŠIF implementujúcim prostriedky z Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

V rámci zvyšovania informovanosti o boji proti podvodom a korupcii je dôležitá aj komplexná vzdelávacia a osvetová činnosť, ktorou sa zlepší informovanosť subjektov zapojených do implementácie finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ, ako aj v celej spoločnosti o činnostiach, kompetenciách a úlohách OCKÚ OLAF v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie. Na zabezpečenie tejto činnosti bude OCKÚ OLAF i naďalej pokračovať v organizovaní vzdelávacích aktivít v spolupráci s partnermi siete AFCOS na základe ročného plánu vzdelávania v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR.

V zmysle odporúčaní Komisie je potrebné klásť dôraz aj na vzdelávanie prijímateľov finančných prostriedkov EÚ týkajúce sa boja proti podvodom a korupcii.

Taktiež je potrebné začleniť protikorupčné a protipodvodové témy aj do formálneho vzdelávania (vzdelávanie na základných, stredných a vysokých školách a takisto osobitné vzdelávanie zamerané na vyšetrovateľov, prokurátorov a audítorov). V uvedených iniciatívach bude OCKÚ OLAF v spolupráci so sieťovými partnermi naďalej pokračovať.